

Handwritten signature

*Fassil
Fasilile*

ፍትሕና ምሕረት

በሰላምን ከበደ ውጻ

ታኅሣሥ 1999 ዓ.ም ታተመ

ማ ው ጫ

1. ፍትሕና ምሕረት	2
2. የእግዚአብሔር መሻት	13
3. ፍትሕ በዳኝነት	17
4. ፍትሕ በንግድ እንቅስቃሴ	18
5. ፍትሕ በአሠሪና ሠራተኛ ግንኙነት	20
6. ፍትሕ በማኅበራዊ መስተጋብር	22
7. የሕዝብ አስተዳደር እልቅና	23
8. ካህናትና ነቢያት	26
9. እንደ እግዚአብሔር ወገኖች ምን ይጠበቅብናል	30
10. ኢየሴልዩ	35
11. አባሪ	40

ፍትሕና ምሕረት

ፍትሕ በኃይል ወይም በሥልጣን አጠቃቀም ላይ ያተኩራል። ፍትሕ ትክክለኛ የኃይል ወይም የሥልጣን አጠቃቀም ነው። ኃይል ወይም ሥልጣን በአግባቡ ሥራ ላይ ሳይውል ሲቀር ፍትሕ ይዛባል፤ ይጓደላል።

የመጨረሻው ኃይልና ባለሥልጣን እግዚአብሔር አምላክ ነው። እርሱ ጽድቅና ፍትሕ ባሕርይው የሆነ አምላክ እንደ ሆነ ቃሉ ይነግረናል።

ጽድቅና ፍትሕ የዙፋን መሠረቶች ናቸው፤
ምሕረትና ታማኝነት በፊትህ ይሄዳሉ። መዝ 89፡14

ፍትሕን የምትወድ፤ ኃይል ንጉሥ ሆይ፤
አንተ ትክክለኝነትን መሠረትህ፤
ፍትሕንና ቅንነትንም፤
ለያዕቆብ አደረግህ። መዝ 99፡4

“እግዚአብሔር ጸባኦት እንዲህ ይላል፡ ‘እውነተኛ ፍትሕ አስፍኑ፤ እርስ በርሳችሁ ምሕረትና ርኅራኄን አድርጉ፤ መበለቲቱን ወይም ድካ አደጉን፤ መጽተኛውን ወይም ድካውን አታስጨንቁ፤ በልባችሁም አንዳችሁ በአንዳችሁ ላይ ክፉ አታሰቡ።’” ዘክ 7፡9-10

ሰው ሆይ፤ መልካም የሆነውን አሳይቶሃል፤
እግዚአብሔር ከአንተ የሚፈልገው ምንድን ነው?
ፍትሕን ታደርግ ዘንድ፤ ምሕረትንም ትወድድ ዘንድ፤
በስምዝህም ፊት በትሕትና ትራመድ ዘንድ አይደለምን?
ሚኪ 6፡8

እግዚአብሔር የፍትሕ አምላክ ነው። ፍትሕ ከእርሱ ባሕርይ የሚመነጭ ነው። በብሉይ ኪዳን ስንመለከት ጽድቅና ፍትሕ ብዙውን ጊዜ ተያይዘው በጥንድ ይቀርባሉ። ጽድቅ የውስጥን ሁኔታ ሲያመለክት፤ ፍትሕ ደግሞ ጽድቅን በተግባር

የመገለጽ ሁኔታ የሚያንጸባርቅ ሆኖ ይታያል። ጽድቅና ፍትሕ ተወራራሽነት አላቸው። ሁለቱም እግዚአብሔር ከሰጠው ሞራላዊ መለኪያ ጋር በልብ በተግባርም ተጣጥሞ መገኘት ነው። ጽድቅ የልብ (የውስጥ) ሁኔታን ሲያመለክት፤ ፍትሕ ድርጊትን ያሳያል።

ፍትሕ በምድር ላይ የሚሰፍነው በሰዎች መካከል ኃይልና ሥልጣን በአግባቡ ማለትም የእግዚአብሔርን መመሪያ በጠበቀ መልኩ ሥራ ላይ ሲውሉ ነው። ምንጊዜም ኃይልና ሥልጣን በኅብረተ ሰብ መካከል በእያንዳንዱ ግለ ሰብ ላይ ተሠራጭተው ይገኛሉ። የሥርጭት መጠናቸውም ከሰው ወደ ሰው ይለያያል። በሰዎች መካከል ልዩ ልዩ ኃይሎች አሉ። ለምሳሌ ያህል የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚ፣ ማኅበራዊ፣ ግብረ ገባዊ፣ ሃይማኖታዊ፣ ቤተ ሰባዊ፣ የጉልበትና የአእምሮ ብሎ መጠቃቀስ ይቻላል።

የፖለቲካ ተመራጭ ፖለቲካው በሚፈቅድለት መጠን ኃይልን ሥራ ላይ ያውላል፤ ሥልጣንን ይጠቀማል። የገንዘብ ክምችት ያላቸው ሰዎች በኢኮኖሚው መስተጋብር ወይም እን ቅስቃሴ ውስጥ ከፍተኛ ሚና ይጫወታሉ፤ ኢኮኖሚያዊ ተጽዕኖ አቸው ያይላል። በሃይማኖት አካባቢ በቁሱ ወይም በመጋቢው ወይም በነቢዩ ሌሎችን አማካኝነት የሚያንቀሳቅስ አንዳንዴ ሊያስገብር የሚችል ኃይል (መፍታት-ማሰር/መመረቅ-መርገም) ነው። በማኅበረ ሰብ ውስጥ ተወዳጅነትም ኃይል ነው። በዕድሜ፣ በትምህርት፣ በሙያ ወዘተ አኳያ እንደየባህሉ ከተደማጭነት ጋር የተያያዘ ኃይልም ተሠራጭቷል።

እግዚአብሔር የፍትሕ አምላክ ነው። ካልን እነዚህ ኃይሎች በትክክል ተግባር ላይ ሳይውሉ ቢቀር ይገደዋል። ማለታችን ነው። ፍትሕ ተዛባ ስንል የሌሎችን ሕይወት፣ ክብር፣ ጾታዊ ፈቃድ፣ ነጻነት፣ ጉልበት፣ ሥራ፣ ገንዘብ፣ ንብረት፣ ጥቅም ለመንፈግ ወይም ለመንጠቅ ኃይል ወይም ሥልጣን በአለታዊ

መልኩ ሥራ ላይ ውሎአል ማለት ነው።

ኅያሉ ወይም ብርቱው ኅይልና ማታለልን ተጠቅሞ ደካማውን ሲገፋ ወይም ሲመዘብር ፍትሕ ተዛብቷል፤ ተጓድሏል፤ ግፍ ተፈጽሟል። ወንድ ሴትን ሲረግጥ ወይም ሴት በወንድ ላይ ስትብለጠለጥ ወይም ስታተርፍ፤ ብርቱው ደካማውን ሲቦጠቡጥ፤ ከበርቱው ድካውን ሲበዘብዝ ግፍ ነው። የፍትሕ እን ቅስቃሴ ቢኖርም ዓለማችን በአብዛኛው በግፍ የተሞላች ናት። በዓለም ዙሪያ በየጊዜውና በየቦታው ግፍ ጭቁና፤ ብዝበዛ፤ የመብት ረገጣ ተንሰራፍቶ ይታያል፤ ብዙ የተገፋ ሰዎች እንባ ይፈላል። ምድር በብዙ ስፍራ በግፍ ጨኽት ተከድናለች፤ በአታላዮችና በሽፋጮች ተሸብራለች። ይህ ጨኽት ትናንትም የነበረ፤ ዛሬም ያለ ነው።

ነቢዩ ሶንባቆም፤ ስለ ምን በደልን እንዳይ አደረግኸኝ?
እንዴትስ ግፍ ሲፈጸም ትታገሣለህ?
ጥፋትና ግፍ በፊቴ አለ፤
ጠብና ግጭት በዝቀአል።
ስለዚህ ሕግ ላልቶአል፤
ፍትሕ ድል አይነሣም፤
ፍትሕ ይጣመም ዘንድ፤
ክፉዎች ጸድቃንን ይከባሉ። ስን 1:3-4

ነቢዩ ሚክያስም እንዲህ ይላል፤

ከዚያም እኔ እንዲህ አልሁ፤
“እናንተ የያዕቆብ መሪዎች፤
እናንተ የእስራኤል ቤት ገዡች ስሙ፤
ፍትሕን ማወቅ አይገባችሁምን?
መልካሙን ጠላችሁ፤ ክፉውንም ወደዳችሁ፤
የሕዝቤን ቁዳ ገፈፋችሁ፤
ሥጋቸውንም ከዐጥንቶቻቸው ሊያችሁ፤
የሕዝቤን ሥጋ በላችሁ፤

ቁዳቸውን ገፈፋችሁ፤

ዐጥንቶቻቸውንም ለባበራችሁ፤

በመጥበቅ እንደሚጠበሱ፤

በድስት እንደሚቀቀል ሥጋ ቁረረጣችኋቸው። ሚክ 3:1-3

ሹሙ፤ ባለሥልጣኑ፤ ከበርቱው፤ መለዩ ለባሹ፤ ወንበዴው፤ ምሁሩ፤ ቄሱ፤ ነቢዩ በትምክሕተኝነት ይመላለሳሉ፤ ፍትሕ ያንድላሉ። የእግዚአብሔር ቃል ግን እንዲህ ይላል፤

“የእግዚአብሔርም ቃል እንዲህ ሲል ወደ እኔ መጣ፤ “የሰው ልጅ ሆይ፤ ምድሪቱን፤ አንቺ ያልነጸሸ በቀጣም ቀን ዝናብ ያላገኘሽ ምድር ነሽ በላት። መሳፍንቷ እያገሣ ግዳዩን እንደሚጫጭት አንበሳ በውስጧ የሠራሉ፤ ሕዝቡን ይበላሉ፤ ንብረትንና የከበሩ ነገሮችን ይነጥቃሉ፤ ብዙዎችንም ሴቶች መበለት ያደርጋሉ። ካህናቷ በሕጌ ላይ ይምፃሉ፤ ንዋያቸው ቅድሳቴን ያረክሳሉ፤ የተቀደሰውን ክረክሰው አይለዩም፤ በቅድሚያውና በንጹሕ መካከል ልዩነት እንደ ሌለ ያስተምራሉ፤ ሰንበታቴን ከማክበር ዘወር ብለዋል፤ በዚህም በመካከላቸው ተንቁአለሁ። በውስጧ የሚገኙ መኳንንቷ ግዳይ እንደ ሚጠጫጭቁ ተከላካዮች ናቸው፤ በግፍ ትርፍ ለመሰብሰብ ደም ያፈሳሉ፤ ሕይወትም ያጠፋሉ። ነቢያቸው በሐሰት ራእይና በውሸት ሚርት ይህን ሁሉ ድርጊት ያድበሰብሱላቸዋል፤ እግዚአብሔርም ሳይናዢ፤ “ይታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል” ይላል። በምድሪቱ የሚኖረው ሕዝብ ይቀማል፤ ይዘርፋል፤ ፍትሕ በማጥደልም ድካውንና ችግረኛውን ይጨቀሳል፤ መጽተኛውንም ይበድላል።

ሕዝ 22:22-29

“ስለዚህ እኔ ለፍርድ ወደ እናንተ እመጣለሁ፤ በመተተኞች፤ በአመንዝራዎች፤ በሐሰት በሚምሉ፤ የወራተኞችን ደመወዝ በሚከለክሉ፤ መበለቶችንና ድካ አደጉን በሚጨቁኑ፤ መጽተኞችን ፍትሕ በሚነፍጉ፤ እኔንም በማይፈፍሩት ላይ እመሰክርባቸው ዘንድ እፈጥናለሁ” ይላል እግዚአብሔር ጸባሕት።

ሚል 3:5

እናንተ ፍትሕን ወደ መራርነት የምትለውጡ፤

ጽድቅንም ወደ ምድር የምትጥሉ ወዮችሁ፤

እናንተ በፍርድ አደባባይ የሚገሥጻችሁን ትጠላላችሁ፤

እውነት የሚናገረውንም ትንቃላችሁ።

እናንተ ድካውን ትረግጣላችሁ፤

እህል እንዲሰጣችሁም ታስገድዱታላችሁ፤

ስለዚህ በተጠረበ ድንጋይ ቤት ብትሠሩም፤

በውስጡ ግን አትኖሩም፤

ባማሩ የወይን ተክል ቦታዎች ወይን ብትተክሉም፤

የወይን ጠጅን ግን አትጠጡም፤

ኅጢአታችሁ ምንኛ ታላቅ እንደ ሆነ፤

በደላችሁም የቱን የህል እንደ በዛ እኔ ሀውቃለሁና።

ጸድቁን ትጨቁናላችሁ፤

ጥቦም ትቀበላላችሁ፤

በፍርድ አደባባይም ከድካው ፍትሕ ትነጥቃላችሁ።

ክፉውን ጥሉ፤ መልካሙንም ውደዱ፤

በፍርድ አደባባይም ፍትሕን አታጓድሉ፤

ምናልባትም የሰራዊት ስምዛክ እግዚአብሔር፤

ለየሴፍ ትሩፍ ይራራ ይሆናል።

የፍትሕን መንደል በአምልኮአዊ ሥርዐት፤ በዝማሬ ለመሸ ፈን የሚደረገውን የሕዝቡን ጥረት እግዚአብሔር አይቀበል ውም።

የዝማሬህን ጩኸት ከእኔ አርቅ፤

የበገናህንም ዜማ አልሰማም።

ነገር ግን ፍትሕ እንደ ወንዝ፤

ጽድቅም እንደሚይደርቅ ምንጭ ይፋሰስ።

አጥ 5:7; 10-12; 15:23-24

ምሕረት

የእግዚአብሔር ቃል ስለ ጽድቅና ፍትሕ ብቻ የሚናገር አይደለም። ከዚያም አልፎ ስለምሕረትና ስለምሕረት አስፈላጊነት ይናገራል። ምሕረት እንደተደረገላቸው ሰዎች ምሕረት ማድረግን እንድንለማመድ ያስገነዝበናል።

መቼም ፍትሕ ለሚያሰገኝልን ጠቀሜታ ምሕረት አያሻንም። ምሕረት የእኛ ጽድቅ ወይም ፍትሕ ያላደረሰንን ደረጃ የሚያደርሰን በጎነት ነው።

ለምሳሌ፡- ሕግን በመተላለፍ የ 20 ዓመት እሥራት የተፈረ ደበት ሰው እሥራቱን ወደ 8 ዓመት ዝቅ ቢደረግለት የ12 ዓመት እሥራት ምሕረት ተደረገለት ማለት ነው። ይህን የ12 ዓመት እሥራት መቀነስ ፍትሕ ሊያሰገኝለት ከቶ አይችልም፤ እንዲያውም ፍትሕ የ20 ዓመት እሥራቱ እንዲጸና ግድ የሚል ነው እንጅ።

በክርስቶስ ኢየሱስ አምኖ መጽደቅ፤ ከኩነኔ ማምለጥ፤ የዘላለም ሕይወት ወራሽ መሆን የፍትሕ አድራጎት ሳይሆን የእግዚአብሔር የምሕረት አድራጎት ነው። ስለዚህም ነው መጽሐፍ ቅዱስ በያዕ 2:3 ላይ « ... ምሕረት በፍርድ ላይ ያይላል» የሚለው።

"ከመሥዋዕት ይልቅ ምሕረትን እወዳለሁ፤ የሚለው ቃል ምን ማለት እንደሆነ ብታውቁ ኖሮ፤ በንጹሐን ላይ ባልፈረዳችሁ ነበር።» ማቴ 12:7

«ከመሥዋዕት ይልቅ ምሕረትን፤ ከሚቃጠል መሥዋዕት ይልቅ እግዚአብሔርን ማወቅ እሻለሁና» ሆሴ 6:6

በጽድቅ ለመኖር ፍትሕን ለማድረግ ተጠርተናል። ይህ በሰዎች መካከል ሰላምን ምስጋናልና። ሁከት አምባጓሮ ፍርሃ

ትና ስጋት ይገታሉ።

ይሁን እንጂ ከፍትሕ ስንገድል ስናጓድልና ከዚያም የተነሣ በችግር፣ በጉድለት፣ በክስረት ውስጥ ወድቀን እንዳንቀር የምሕረትን መንገድ መጓዝ ያሻናል። አዲስ ኪዳንም ምሕረትን መደምደሚያ አድርጎ አቅርቦልናል።

ምሕረት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ዐይነተኛ ቃል ትልቅ ስፍራ ያለው ቃል ነው።

ምሕረትን ለመረዳት ከመሞከራችን በፊት ስለ ርኅራኄ ማንሣት አስፈላጊ ነው።

ርኅራኄ

ርኅራኄ በእንግሊዝኛ ቋንቋ ኮምፓሽን (compassion) ይባላል። ቃሉም የመነጨው ኮም (com) እና ፓሽዮ (passio) ከተባሉት የላቲን ቃሎች ሲሆን፣ «ፓሺዮ» ማለት መቸገር/ መሠቃየት ማለት ነው። «ኮም» ማለት ደግሞ አብሮ ማለት ነው። ሁለቱም ቃሎች ሲጣመሩ አብሮ መቸገር ማለትም ሥቃይን ወይም ችግርን መጋራት ማለት ይሆናል። ይህም በችግረኛው ቦታ ወይም 'ጫማ' ውስጥ እንደ መሆን ማለት ነው።

ርኅራኄ ከተገዳው ጋር በልብ በሐሳብና በስሜት ችግርን መጋራት ሲሆን ምሕረት ደግሞ በሐሳብና በስሜት ከመጋራት አልፎ የጉዳተኛውን ሁኔታ በበጎ ለመቀየር የሚወስድ ተግባራዊ ርምጃ ነው። ይህም ዋጋን መክፈል ወይም መሥዋዕትነትን ግድ ይላል።

ግድ የለሽነት፣ ደንታ ቢስነት፣ ምንተዳዬ ባይነት የርኅራኄ ተቃራኒ ሲሆኑ በቀል፣ ቅጣት፣ ውግዣ ደግሞ የምሕረት ተቃራኒ ናቸው።

ምሕረት፡- ሐዘኔታ፣ በሃነት፣ ርኅራኄ ከአንዱ ወደ ሌላው፣ መብቱ ወዳልሆነው፣ እንደ ብድር ምላሽ ወደማይጠበቅበት ጉዳ

ተኛ ወይም ለመመለስ ወደማይበቃ ጉዳተኛ ጉዳቱን ለማስወገድ የሚዘረጋ የሚሰነዘር መልካምነት ነው።

እግዚአብሔር የርኅራኄ አባት ነው። የእግዚአብሔር ወገኖች የርኅራኄ ሰዎች ሊሆኑ ይገባል።

ወደ ተጎሳቄሉት መቅረብና ሁኔታዎቻቸውን ማየት መመልከት ርኅራኄን ይቀሰቅሳል፤ የምሕረት ርምጃ እንድንወስድ ያዘጋጀናል።

ጌታ ኢየሱስም ወደ ሕዝቡ ወጥቶ ሁኔታቸውን ባየ ጊዜ እንዳዘነላቸው፣ እንደራራላቸው የምሕረትንም አገልግሎት እንደ ፈጸመ በወንጌሎች ውስጥ እናነባለን።

«ሕዝቡም እረኛ እንደሌላቸው በጎች ተጨንቀውና ተመልካች የለሽ ሆነው ባየ ጊዜ አዘነላቸው» ማቴ9፥36

እግዚአብሔር የመጽናናት አባትና የርኅራኄ ሁሉ አምላክ ነው። እግዚአብሔር ለተገፋ፣ ለድኾች ራራ ሲባል መገፋታቸውን ተጋራ፣ ችግራቸውን አየ፣ ተሰማው፣ ገደደው ማለት ነው።

“ከዚያም እግዚአብሔር፣ እንዲህ አለ “በግብፅ አገር የሚኖሩትን የሕዝቤን መከራ አይቻለሁ፤ ከአሠሪዎቻቸው ጭካኔ የተነሣ የሚያሰሙትንም ጨኸት ሰምቻለሁ፤ ሥቃያቸውንም ተረድቼአለሁ። ... ልታደጋቸውና ... ላወጣቸው ወርጃለሁ» ዘፀ 3፥7-8

ፍትሕንና ምሕረትን እንዳናደባልቅ መጠንቀቅ ያስፈልገናል

ምሕረት በፍትሕ ላይ ያይላል እንጂ ፍትሕ ምሕረት እንዳናደርግ አያስገድደንም፤ ለምሳሌ ያህል በማቴዎስ 20፡1-15 የተጠቀሰውን የኦትክልት ቦታ ባለቤትና ሠራተኞች ጉዳይ እንመልከት፤ በማለዳ በቀን አንድ ዲናር ሊከፍላቸው ከተሰማሙ በኋላ ሠራተኞችን በወይኑ ቦታ አሰማራቸው ኋላም

ከቀኑ ሦስት ሰዓት ላይ
 ስድስት ሰዓት ላይ
 ዘጠኝ ሰዓት ላይ
 አሥራ አንድ ሰዓት ላይ

ሥራ ፈትተው የጸሎት የቀን ሠራተኞችን ጠርቶ አስማራቸው።

በቀኑ መጨረሻም በዐሥራ አንደኛው ሰዓት ከተቀጠሩት ሠራተኞች ተነሥቶ ከፈለ፡፡ በዐሥራ አንደኛው ሰዓት ለመጡት አንድ አንድ ዲናር ከፈላቸው፤ በማለዳ በሥራው ላይ የተሠማሩት በዚህ ሁኔታ እኛ የበለጠ ይከፈለናል የሚል ግምት ቢይዙም ለእነርሱም በመጀመሪያው ውለታ መሠረት ለእያንዳንዳቸው አንድ ዲናር ተከፈላቸው።

እነርሱም «እነዚህ በመጨረሻ የተቀበሉት አንድ ሰዓት ብቻ ሲሠሩ፤ ቀኑን ሙሉ በሥራ ስንደክምና በፀሐይ ስንንቃቃ ከዋልነው ጋር እንዴት እኩል ትከፍለናለህ?» በማለት በባለቤቱ ላይ አጉረመረሙ።

ባለቤቱም አንደኛውን ሠራተኛ እንዲህ አለው «ወዳጄ ሆይ በደል አላደረስሁብህም፤ በአንድ ዲናር ለመሥራት ከእኔ ጋር ተስማምተህ አልነበረምን? በል ድርሻህን ይዘህ ሂድ፤ ለአንተ የሰጠሁትን ያህል በመጨረሻ ለመጣውም ሰው መስጠት እፈልጋለሁ። ታዲያ በራሴ ገንዘብ የፈለግሁትን ማድረግ አልችልምን? ወይስ ቸር በመሆኔ ምቀኝነት ያዘህን?»

ባለቤቱ አንድ አንድ ዲናር በማለዳ ለተቀጠሩት መክፈሉ ፍትሐዊ ነው። በአሥራ አንደኛው ሰዓት ላይ ለተቀጠሩት ለእያንዳንዳቸው አንድ አንድ ዲናር መስጠቱ፤ ከአንድ ዲናር ያነሰ አለመስጠቱ ከፍትሕ አልፎ የሄደ የምሕረት አድራጎት የቸርነት ሥራ ነው።

በዚህ ምሳሌ ውስጥ የምንገነዘበው ወይም የምንማረው ፍትሕ አይጓደል እንጂ አልፈን ተርፈን ምሕረት እንዳናደርግ ፍትሕ የማይከላከል መሆኑን ነው።

የእግዚአብሔር ፍትሕ ለሁሉም ነው

የእግዚአብሔር ርኅራኄ ፍትሕ ለተጓደለባቸው፤ ለተጌሳቁሉ፤ በምድር ላይ ለተጨቁኑ ሁሉ እንጂ ለኪዳኑ ሕዝብ ብቻ አልነበረም፤ አይደለም።

“አምሳክ ሆይ፤ ይህም የሆነው አንተ
 የምድር ጉስቋሎችን ለማዳን፤
 ለፍርድ በተነሣህ ጊዜ ነው።»

መዝ 76፥9

“እግዚአብሔር ለተጨቁኑ ሁሉ፤
 ቅን ፍርድንና ፍትሕን ይሰጣቸዋል።»

መዝ 103፥6

“ይህም በግብፅ ምድር ለሰራዊት ጌታ ለእግዚአብሔር ምልክትና ምስክር ይሆናል፤ ከሚያስጨንቋቸውም የተነሣ ወደ እግዚአብሔር ሲመጡ፤ አዳኝና ታዳጊ ይልክላቸዋል፤ እርሱም ያድናቸዋል። እግዚአብሔር ራሱን ለግብፃውያን ይገልጣል፤ እነርሱም በዚያ ቀን እግዚአብሔርን ያውቁታል፤ በመሥዋዕትና በእህል ቀርባንም ያመልኩታል። ለእግዚአብሔር ስለት ይላላሉ፤ የተሳሉትንም ይፈጽሙታል።»

ኢሳ 19፥20-21

ብሉይ ኪዳን በሃይማኖታዊው ታሪክና በሌላው ታሪክ መካከል፤ ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር ባላቸው ግንኙነትና በታሪክ ውስጥ በሚያደርጉት አስተዋፅኦ መካከል፤ እግዚአብሔር በኪዳኑ ሕዝብ መካከል በሚያደርገውና በሌሎች ሕዝቦች መካከል በሚያደርገው ሥራው ከፍትሕ አንጻር ልዩነት አያሳይም። እግዚአብሔር የእስራኤልን ታሪክ እንደሚቆጣጠር ሁሉ፤ የአሕዛብንም ታሪክ ይቆጣጠራል። እግዚአብሔር በእስራኤል ላይ ያለው የጌትነት መልክ በአሕዛብ ላይ ካለው ጌትነት መልክ የተለየ ኪዳናዊ ገጽታ ያለው ቢሆንም እግዚአብሔር የሕዝቦች ሁሉ ጌታ፤ የነገሥታት ሁሉ ንጉሥ ነው።

እግዚአብሔር በኪዳን ሕዝብ መካከል ይሠራል፤ በሌሎች ሕዝቦች ዘንድ ይሠራል። ሕዝቦች ሁሉ የእግዚአብሔር ናቸው።

“አምላክ ሆይ፤ ተነሥ፤ በምድር ላይ ፍረድ፤

ሕዝቦች ሁሉ ርስትህ ናቸውና።”

መዝ 82፥8

“የሰራዊት ጌታ እግዚአብሔርም፤ “ሕዝቤ ግብ፤ የእጄ ሥራ አሦር፤ ርስቴም እስራኤል የተባረኩ ይሁኑ” ብሎ ይባርካቸዋል።”

ኢሳ 19፥25

የእግዚአብሔር ኪዳን ከኖላም ጋር ይሁን ከአብርሃም ወይም ከሌላ ግለ ሰብ ጋር የሚገባው ኪዳን፤ ቃል ተጋቢው ላይ የሚ ያተኮር ይሁን እንጂ ሌላውን ገፍትሮ የሚያስቀር አይደለም። እግዚአብሔር ከአንድ ሰው ጋር ኪዳን እንደሚገባ ሁሉ ከሌላ ውም ሰው ጋር ኪዳን ይገባል። ከአንዱ ጋር ኪዳን ስለገባ ከሌላው ጋር ሌላ ቃል ኪዳን እንዳይገባ የሚያግደው ነገር የለም። አንዳንድ ጊዜ የእግዚአብሔር ኪዳን ከእኔ ጋር ወይም ከእኛ ጋር ብቻ እንደ ሆነ ቈጥረን ሌላው ከእግዚአብሔር ጋር ኪዳን እንደሌለው ወይም ከእግዚአብሔር ጋር ለሚሆን ኪዳን እንዳልበቃ፤ እንደማይበቃ በመቀጠር ራሳችንን እንደልላን፤ ሌላውንም ከእግዚአብሔር ጋር ከሚኖር ግን ኙነት ክብብ ውጭ ገፍትረን እንገኛለን፤ የእግዚአብሔርንም አምላክነት በሞኖሯል በስሜታችን ወይም በአሳባችን ዐንጥል ይዘን እንታያለን። የእግዚአብሔር አባትነት ለሁሉም እንደሚሆን፤ መገንዘብ ይሳነናል።

ነቢያትም የእግዚአብሔርን ጌትነት በእስራኤል ላይ ቢያስረግጡም እግዚአብሔር በሌላውም ሕዝብም ላይ ጌታ እንደሆነ ዐውጀዋል። በመጽሐፍ እግዚአብሔር፤ «ባሪያዬ ናቡከደነፆር፤ የቀባሁት ቂሮስ» ወዘተ እያለ የአሕዛብን ነገሥታት ሲጠቅስ እንመለከታለን።

ልብታ

አንዱን ፍጡር በአንድ መልክ ሠርቶ ሌላውን ፍጡር በሌላ መልክ መሥራቱ ሁሉን አንድ ዐይነት አለማድረጉ እግዚአብሔርን አድሎአዊ እንደሆነ ሊያስቈጥረን አይገባም።

የእግዚአብሔር ፍትሐዊነት ፍጥረቱን አንድ ዐይነት እንዲያደርግ የሚያስገድድና ፍጥረቱን ልዩ ልዩ አድርጎ እንዳይሠራ ሥልጣኑን የሚገድብ አይደለም። እግዚአብሔር የፍትሕ መነሻ የፍትሕ አምላክ ነው እንጂ ፍትሕ የእግዚአብሔር አምላክ አምላክ አይደለም፤ እርሱ የፍትሕ መለኪያ ይሆናል እንጂ ለእርሱ መለኪያ አይዘረጋለትም።

ለምሳሌ፡ - እግዚአብሔር ለአዕዋፍ ከንፍን በመሥራቱ ለሰው ለምን ከንፍን አልሠራም ተብሎ ፍትሕን እንዳንደለ ተደርጎ የሚጠየቅ አይደለም፤

- ዝሆንን ግዙፍ ስታደርግ ለምን ጥንቸልን አሳነስካት ወይም ባክቴርያን ለዐይን የማይበቃ ለምን አደረግኸው አይባልም።

- ከብቶች ሣር በልተው እንደሚያደጉ፤ እንደሚደልቡ ሰውም በቀጥታ ሳር በልቶ ለምን አያድግም፤ አይወፍርም፤ ይህ አድሎአዊ ነው ማለት አንችልም። ይሁንና ያንን ብያኔ እንድንሰነዝር ያበቃንን አእምሮ እግዚአብሔር የሰጠን ከሆነ እግዚአብሔር እንደአስፈላጊነቱ ከእኛ አእምሮ ችሎታ በላይ መሆኑን አንዘንጋ። ሠራው ከሥራው ይበልጣልና።

የእግዚአብሔር መሻት

እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤

“ጥበበኛ በጥበቡ አይመካ፤

ኀያልም በኀይሉ አይመሳ፤

ሀብታምም በሀብቱ አይመካ፤
የሚመካ ግን፤

እኔ እግዚአብሔር እንደ ሆንሁ በማወቁና፤
በምድር ላይ ምሕረትን፤ ፍትሕንና
ጽድቅን የማደርግ መሆኔን በመረዳቱ፤
በዚህ ይመካ፤ እኔ በእነዚህ ነገሮች፤
እደሰታለሁና፤”

ይላል እግዚአብሔር። ኤር 9፡23-24

በሰዎች ዘንድ ጽድቅ ሲታይ፤ በመካከላቸው ፍትሕ ሲካሄድ፤ በምሕረት መተሳሰብ ሲኖር እግዚአብሔር ይደሰታል። እነዚህ ነገሮች ደግሞ ለሰላም መስፈን መሠረቶች ናቸው። ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም ሲያደርግ እርስ በርሱም በሰላም ይኖራል። የእግዚአብሔርን መመሪያ አለማከበር ከእግዚአብሔር ጋር ጠብ መጀመር ነው። የእግዚአብሔር መመሪያዎች ደግሞ የራሳችን ሕይወት የሚመለመልበት የግልም ሆነ የማኅበረ ሰብ ሰላማችን የሚንሰራፋበት መንገድ ነው። የእግዚአብሔርን መመሪያ መተላለፍ፤ ቸል ማለት፤ በገዛ ሕይወታችንና በሰላማችን ላይ አሉታዊ ርምጃ መውሰድ ነው። በእግዚአብሔር ሥርዐት አለመሄድ ሕይወታችንና ሰላማችንን ራሳችን በራሳችን መጠና ወታችን ነው። ጽድቅና ፍትሕ በሌለበት ሰላም አይኖርም፤ ሰላም ቢኖርም ጽድቅና ፍትሕ ሲጓደል ሰላሙ መልሶ ይደፈርሳል። (ሐሥ 6፡1 ፤ 2ሳሙ-11፡12)

የደቀ መዛሙርት ቀኅጥር እየጨመረ በሄደበት በዚህ ወቅት፤ ከግሪክ አገር የመጡ አይሁድ በይሁዳ ይኖሩ በነበሩት አይሁድ ላይ አጥረመረሙ፤ ምክንያቱም በየዕለቱ በሚከናወነው ምግብ የማደል አሠራር ላይ ከእነርሱ ወገን የሆኑት መበለቶች ችላ ተብለው ነበር። ሐሥ 6፡1

በምድር ላይ ጽድቅና ፍትሕ እንዲታይ ምሕረት በተግባር

እንዲውል ሦስት ታሳቢዎችን ወይም እውነታዎችን መቀበል ያሻል፤

1. ምድርና በምድር ያሉት ነገሮች ሁሉ የእግዚአብሔር ናቸው፤
2. ሰው ሁሉ በአርአያ ሥላሴ ከመፈጠሩ የተነሣ ክቡር ነው፤
3. ሰዎች ሁሉ የእግዚአብሔር ስጦታ የሆነውን የተፈጥሮን ጸጋ በጋራና በእኩል የመጋራት መብት አላቸው።

የተፈጥሮ ጸጋ የጥቂት ጥልበተኞች፤ ዐዋቂዎች ወይም ባለ ሥልጣናት ሳይሆን፤ የሰዎች ወይም የዜጎች ሁሉ ነው። በሥራ እንቅስቃሴ ሂደት ወይም በተለያዩ ምክንያቶች የይዞታ መበላለጥ ሲከሰትና የተወሰነው ክፍል ሲጉድልበት፤ ሲያጣ ሲነጣ፤ የተሳካለቱ በምሕረት ሌላውን ሊያስበው ይገባል። የፍትሕና የምሕረት እንቅስቃሴ ማኅበራዊ የመተሳሰብና የጽድቅ ኑሮ ነው።

እግዚአብሔር ለቀደመው የኪዳኑ ሕዝብ፡-

- በንግድ እንቅስቃሴ
- በዳኝነት አሰጣጥ
- በአሠሪና ሠራተኛ ግንኙነት
- በማኅበራዊ መስተጋብር
- በሕዝብ አስተዳደር

- በሃይማኖታዊ ሥርዐት አፈጻጸም ሁሉ ጽድቅና ፍትሕ እንዲኖር ሕዝቡን ሲያሳስብ፤ መመሪያ ሲሰጥ እናያለን። ሕዝቡም የእግዚአብሔርን ማሳሰቢያ ቸል ሲል መመሪያውን ጥሶ በመሄድ ፍትሕ ሲጓደልና ግፍ ሲካሄድ እግዚአብሔር በነቢያቱ ያስጠነቅቃል፤ አሳቡን ሲቃወሙና ኪዳኑን ዐሊ ሲሉም አርጩ ሜውን ሲያነሣና ሲቀጣ በብሉይ ኪዳን ታሪክም እንመለከታለን (አሞ 5፡10-12፡15)።

በኅብረተ ሰቡ መካከል ያሉ፤ ኑሮ ያላደላቸው፤ አናሳ ክፍሎች ፍትሕ እንዳይጓደልባቸው፤ የዕለት ጥርስና ልብስ እንዳያጡ፤ እንዳይገፉና እንዳይጨቁኑ ጥንቃቄ እንዲደረግላቸው ሲያሳስብ እናያለን። በዚህ አኳያ እግዚአብሔር፡-

- 1 ለመበለቶች
- 2 ለወላጅ አጦች (ድኻ አደጎች)
- 3 ለመጸተኞች
- 4 ለሙያተኞች በአጠቃላይ ለድኾች ሲገደው ይታያል።

መጸተኛውን ለትበድሉት ወይም አታስጨንቁት፤ እናንተ በግብፅ መጸተኛ ነበራችሁና። “ባል በሞተባት ወይም አባትና እናት በሌለው ልጅ ላይ ግፍ አትዋሉ። ግፍ ብትውሉባቸውና ወደ እኔ ቢጮኹ፤ ጨኽታቸውን በርግጥ እሰማለሁ። ቀጣዩ ይነሣል፤ በሰይፍም እገድላችኋለሁ፤ ሚስቶቻችሁ መበለቶች፤ ልጆቻችሁም አባት የለሽ ይሆናሉ። “ከሕዝቤ መካከል ችግረኛ ለሆነው ለአንዱ ገንዘብ ብታበድና፤ እንደ አራጣ አበዳሪ አትሁኑ፤ ወለድ አትጠይቁት። የነረቤትህን ልብስ መያዣ አድርገህ ብትይዝ ሲመሽ መልሰለት፤ ምክንያቱም ለሰውነቱ መሸፈኛ ያለው ልብስ ያ ብቻ ነው፤ ሌላ ምን ለብሶ ይተኛል? ወደ እኔ ሲጮህ እኔ እሰማለሁ፤ እኔ ርገሩን ነኝና። ዘፀ 22፡21-27

(ኢዮብ በፍትሕና በምህረት መንገድ የተጓዘ መሆኑን አስረግጦ ሲናገር እናያለን፡-

“ለድኻ የሚያስፈልገውን ክልክዬ ከሆነ፤
 ወይም የመበለቲቱን ዐይን አፍዝዝጪ ከሆነ፤
 እንጀራዬን ከድኻ አደጉ ጋር ሳልካፈል፤
 ለብቻዬ በልጄ ከሆነ፤
 ይልቁን ድኻ አደጉን ከታናሽነቴ ጀምሮ
 እንደ አባት አሳደግሁት፤
 መበለቲቱንም ከተወለድሁ ጀምሮ
 መንገድ መራሻት፤

በልብስ ዕጦት ሰው ሲጠፋ፤
 ወይም ዕርቃኑን ያልሸፈነ ድኻ አይቼ፤
 በበጎቼ ጠጥር ስላሞቅሁት፤
 ልቡ ባርኮኝ ካልሆነ፤
 በአደባባይ ተሰሚነት አለኝ ብዬ፤
 በድኻ አደጉ ላይ እጄን አንሥቼ ከሆነ፤
 ትከሻዬ ከመጋጠሚያው ይነቀል፤
 ከንዴም ከመታጠፊያው ይሰበር፤ (ኢዮ 31፡16-22)

ፍትሕ በዳኝነት

ቀደም ሲል እንዳየነው ፍትሕ በመሠረቱ ትክክለኝነት ወይም ሚዛናዊነት ማለት ነው።

በዳኝነት ጥዳይ ላይ ሕግን ተከትሎ ብያኔን መስጠት ላይ ያተኮራል እንጂ በባለጥዳዮች ማንነት ላይ ሊያጠነጥን ከቶ አይገባውም። ትክክለኛ ፍርድ አሰጣጥ “በአሳዘነኝ” ወይም “በይጠቅመኛል” ወይም “በአያስተርፈኝም” ወይም “በልበቀለው” ላይ የማይመሠረት ነው። ለአብነት ያህል የተወሰኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶችን እንመልከት፡-

«ፍርድ አታዛቡ፤ ለድኻው አታድላለት፤ ለትልቁም ሰው ልዩ አክብሮት አትስጥ፤ ለብርቱው አታድላ፤ ነገር ግን ለባልንጀራህ በትክክል ፍረድ።» ዘሌ 19፡15

«በፍርድ አድልዎ አታድርጉ፤ ትልቁንም ትሹንንም እኩል እዩ፤ ፍርድ የእግዚአብሔር ስለሆነ ማንኛውንም ሰው አትፍሩ። ... » ዘዳ 1፡17

ዳኝነትን በተግባር ስናይ ዳኞች ወደ ጥቅምና ይጠቅመኛል ያዘነብላሉ፤ በጥቅም ይሸበባሉ፤ ይያዛሉ፤ ወይም ለነይለኛው በፍርሃት ይጎነበላሉ፤ ወይም ያልተመቻቸውን ሰው ይበቀላሉ።

«በዳኝነት ጊዜ በድኻው ላይ ፍርድ አታደርግበት። ከሐሰት ክስ ራቅ፤ በደል የሌለበትን ወይም ትክክለኛውን ሰው ለሞት አላልፈህ አትስጥ፤ በደለኛውን ገጽሕ አላደርግም። ጥቦ አትቀበል ጥቦ አጥር ተው የሚያዩትን ሰዎች ዐይን ያሳውራል የጸድቅንም ቃል ያጣም ማልና። መጽተኛውን አትጨቁን በግብፅ መጽተኛ ስለነበራችሁ መጽተኛ ምን እንደሚሰማው እናንተ ራሳችሁ ታውቃላችሁና።»

ዘፀ 23፥6-9

«አምላክህ ስንጠብቅህ በሚሰጥህ ከተሞች ሁሉ ለየነገዶችህ ዳኞችንና አለቆችን ሹም፤ እነርሱም ሕዝቡን በቅን ፍርድ ይዳኙ። ፍርድ አታዛባ፤ አድልዎ አታደርግ፤ ጥቦም አትቀበል፤ ጥቦ የጠቢባንን ዐይን ያሳውራል፤ የጸድቃንንም ቃል ያጣምማልና። በሕይወት እንድትኖርና አምላክህ ስንጠብቅህ በሚሰጥህ ምድር እንድትወርስ፤ ቅን ፍርድን ብቻ ተከተል።»

ዘጸ 16፥18-20

ፍትሕ በንግድ እንቅስቃሴ

የንግድ እንቅስቃሴን በተመለከተ ማጭበርበር፣ ማታለል እንዳይኖር የእግዚአብሔር ቃል በግልጽ ያስጠነቅቃል። መለኪያው፣ መስፈሪያው፣ ሚዛኑ ሁሉ ሐቀኛ እንዲሆኑ ግድ ይላል። በዘመናችን በዓለም ዙሪያ ደረጃ መዳቢ የሚባለው መሥሪያ ቤት የአሠራር መነሻው በዚሁ መመሪያ ፅንሰ ሐሳብ ላይ የተመሠረተ ነው።

“ ‘በመስፈሪያ ወይም በሚዛን አታጭበርብሩ። እውነተኛ መለኪያ፣ እውነተኛ መመዘኛ፣ እውነተኛ የኢፍ መመዘኛ፣ እውነተኛ የኢን መስፈሪያ ይኑራችሁ። ከግብፅ ምድር ያወጣችሁ እኔ እግዚአብሔር ለምስካችሁ ነኝ። “ ‘ሥርዐቴንና ሕጌን ሁሉ ጠብቁ፤ ተከተሏችሁም፤ እኔ እግዚአብሔር ነኝ። ” ዘሌ 19፥35-37

“ ‘ከወገንህ ከአንዱ መሬት ብትገዝ ወይም ብትሸጥለት፤ አንዱ ሌላውን አያታል። ከኢየሴልዩ በኋላ ያሉትን ዓመታት ብዛት መሠረት በማድረግ ከወገንህ ትገዛለህ፤ እርሱም የቀሩትን የመከር

ዓመታት ብዛት መሠረት በማድረግ ይሸጥልሃል። የዓመቱ ቀጥር ከበዛ ዋጋውን ጨምር፤ የዓመቱ ቀጥር ካነሰም፣ ዋጋውን ቀንስ፤ ምክንያቱም የሚሸጥልህ የዓመቱን የምርት መጠን ነውና። አንዱ ሌላውን አያታል፤ ለምስካችሁ ፍራ፤ እኔ እግዚአብሔር ለምስካችሁ ነኝ።

ዘሌ 25፥14-17

«እግዚአብሔር የተጭበረበረ ሚዛንን ይጸዩል፤

ትክክለኛ መለኪያ ግን ደስ ያስኘዋል።» ምላ 1፥1

«ሁለት ዐይነት ሚዛን፣ ሁለት ዐይነት መስፈሪያ፣

ሁለቱንም እግዚአብሔር ይጸዩላቸዋል።» ምላ 20፥10

«ኃጋዴው በሐሰተኛ ሚዛን ይሸጣል፤

ማጭበርበርንም ይወዳል።» ሆሴ 12፥7

እናንተ ችግረኞችን የምትረግጡ፣

የምድሪቱንም ድኸች የምታጠፉ ይህን ስሙ።»

እንዲህም ትላላችሁ፤

“ መስፈሪያውን በማሳነስ፣

ዋጋውን ከፍ በማድረግ፣

በሐሰተኛ ሚዛን በማጭበርበር፣

እህል እንድንሸጥ፣

የወር መባቻ መቼ ያበቃል?

ስንዴም ለገበያ እንድናቀርብ፣

ሰንበት መቼ ያልፋል?” እጥፍ4፥5

“ታዲያ በእንደዚህ ዐይነቱ ሰው

ላይ በማፌዝና በመዘበት እንዲህ

እያሉ ሁሉም አይሣለቁበትምን?

“የተሰረቀውን ሸቀጥ ለራሱ ለሚያከማች፣

ራሱን በዐመፅ ባለጠጋ ለሚያደርግ ወዮለት!

ይህ የሚቀጥለውስ እስኩ መቼ ነው?”

ባለ ፅዳ ያደረግሃቸው ድንገት አይነሡብህምን?

ነቅተውስ አያስደነግጡህምን?

በእጃቸውም ትወድቃለህ።

“በተጭበረበረ ትርፍ መኖሪያውን ለሚገነባ፤

ከጠላት እጅ ለማምለጥ

ቤቱን በከፍታ ላይ ለሚሠራ ወዮለት!

ዕን 2፥6-9

የክፋት ቤት ሆይ፤

በግፍ የተገኘ ሀብታችሁን፤

በሐሰተኛ መስፈሪያ የሰበሰባችሁትን

አስጸያፊ ነገር እረሳዋለሁን?

አባይ ሚዛን የያዘውን ሰው፤

ሐሰተኛ መመዘኛ በከረጢት

የቋጠረውን ንጹሕ ላድርገውን?

ባለጠጎጅ ግፊኞች፤

ሰዎችዎ ሐሰተኞች ናቸው፤

ምላሳቸውም አታላይ ናት። ሚክ 6፥10-12

ፍትሕ በአሠሪና የሠራተኛ ግንኙነት

መጽሐፍ ቅዱስ የአሠሪና የሠራተኛ ግንኙነት መኖሩን ተቀብሎ የሠራተኞች የምንዳና የሥራ መብት እንዲከበር በብርቱ ያስጠነቅቃል። በሥራ አኳያ የጌታና የሎሌ ግንኙነት በማን አለብኝነት የሚኬድ የመጋለቢያ ሜዳ አይደለም፤ የሁሉ ጌታ የሆነው አምላክ ጠንቃቃ ዳኛ ነውና። አሠሪ የሠራተኛውን ዕውቀት ሙያና ጥልበት፤ ተገቢ ዋጋው እንዳይነፍግ፤ እንዳይበዘብዝ ያስጠነቅቃል። ሠራተኛውም በበኩሉ በሥራ ላይ እንዳይለግም እግዚአብሔርን ፈርቶ ሥራውን በበጎ ጎሊና በትጋት እንዲያከናውን ያሳስባል።

«ድኻና ችግረኛ የሆነውን የምንዳ ሠራተኛ እስራኤላዊ ወንድም ሀም ሆነ፤ ከከተሞችህ ባንዲቱ የሚኖረውን መጽተኛ አትበዝብ

ዘው፤ የሠራበትን ሒሳብ በዕለቱ፤ ፀሐይ ሳትጠልቅ ክፈለው፤ ድኻ በመሆኑ በጥጥት ይጠባበቀዋልና። ያለበለዚያ ወደ እግዚአብሔር ይጮኸና ኀጢአት ይሆንብሃል። ዘጸ 24፥14-15

“ቤተ መንግሥቱን በግፍ ለሚሠራ፤

ሰገነቱንም ፍትሕ በማዛባት ለሚገነባ፤

ወገኑን በነጻ ለሚያሠራ፤

የድካሙንም ዋጋ ለማይከፍለው፤

‘ባለ ትልልቅ ሰገነት’

ሰፊ ቤተ መንግሥት ለራሴ እሠራለሁ’ ለሚል ወዮለት!

ሰፋፊ መስኮቶችን ያበጅለታል፤

በዝግባ እንጨት ያስጌጠዋል፤

ቀይ ቀለምም ይቀባዋል።

“በዝግባ ዕንጨት ብዛት፤

የነገሥህ ይመስልሃልን?

አባትህስ ፍትሕንና ጽድቅን በማድረጉ፤

የሚበላውና የሚጠጣው ጉድሎት ክርን?

እነሆ፤ ሁሉም መልካም ሆነለት።

የድኸችንና የችግረኞችን ፍትሕ አላንደለም፤

ስለዚህም ሁሉ መልካም ሆነለት።

እኔን ማወቅ ማለት ይህ አይደለምን?”

ይላል እግዚአብሔር። ኤር 22፥13-16

«ወንዶችና ሴቶች አገልጋዮቼ አቤቱታ ባቀረቡ ጊዜ፤ ፍርድ አዛብቼ ከሆነ፤ እግዚአብሔር ሲነሣ ምን አደርጋለሁ? ሲጠይቀኝስ ምን መልስ እሰጣለሁ? እኔን በማሕፀን ውስጥ የፈጠረኝ እነርሱን የፈጠረ አይደለምን? በሆድ ውስጥ የሠራንስ እርሱ ራሱ አይደለምን?»

ኢዮብ 31፥13-15

ባሮች ሆይ፤ ሰውን ለማስደሰትና ለታይታ ብላችሁ ሳይሆን በቅን ልብ ጌታን በመፍራት ለምድራዊ ጌቶቻችሁ በሁሉ ነገር ታዘዙ።

የምታደርጉትን ሁሉ ለሰው ሳይሆን ለጌታ እንደምታደርጉት ቈጥራችሁ በሙሉ ልባችሁ አድርጉት፤ ከጌታ ዘንድ እንደ ብድራት የምትቀበሉት ርስት እንዳለ ታውቃላችሁና፤ የምታገለግሉት ጌታ ክርስቶስን ነው። በደለኛውም የእጁን የገኛል፤ አድልዎም የለም።

ጌቶች ሆይ፤ እናንተም በሰማይ ጌታ እንዳላችሁ ስለምታውቁ አገልጋዮቻችሁን በፍትሕና በቅንነት አስተዳድሯቸው። ቈላ 3፡22-4፡1

ፍትሕ በማኅበራዊ መስተጋብር

በማኅበረ ሰብ ውስጥ ግንኙነት የዕለት ተዕለት ጥዳይ ነው። እያንዳንዱ የግንኙነት አጋጣሚ ፍትሕና ርኅራኄን በተግባር ላይ እንድናውል የሚጋብዝ መስክ ነው።

ያለው ለጉደለው ማካፈሉ፤ በዋናነት ምሕረትም ሲሆን በሌላ በኩል ጽድቅም ፍትሕም ነው።

- እንጀራዬን ከድካ አደጉ ጋር ሳልካፈልኩ፤
- ለብቻዬ በልጅ ከሆንኩ፤
- ይልቁን ድካ አደጉን ከታናሽነቴ ጀምሮ
- እንደ አባት አሳደግሁት፤
- መበለቲቱንም ከተወለድሁ ጀምሮ መንገድ መራሳት፤
- በልብስ ዕጦት ሰው ሲጠፋ፤
- ወይም ዕርቃኑን ያልሸፈነ ድካ አይጅ፤
- በበጎኛ ጠጽር ስላሞቅሁት፤
- ለቡ ባርኮኝ ካልሆነ፤
- በአደባባይ ተሰሚነት አለኝ ብዬ፤
- በድካ አደጉ ላይ እጄን አንሥጄ ከሆንኩ፤
- ትክሻዬ ከመጋጠሚያው ይነቀል፤
- ከንዴም ከመታጠፊያው ይሰበር፤ ኢዮብ 31፡17-22

“የጠላትህ በሬ ወይም አህያ ሲባዝን ብታገኘው ወደ እርሱ መልሰው። ዘፀ 23፡4

“የምድራችሁን መከር በምትሰበሰቡበት ጊዜ፤ በዕርሻችሁ ዳርና ዳር ያለውን አትጨዱ፤ ቃርሚያውንም አትልቀሙ።¹⁰ የወይን ሀን ዕርሻ አትቃርም፤ የወደቀውንም አትልቀም፤ ለድኸችና ለመጽተኞች ተውላቸው፤ እኔ እግዚአብሔር ስምስካችሁ ነኝ።

“በሕዝብህ መካከል ሐሚት አትጓዝ። “ የባልንጀራህን ሕይወት አደጋ ላይ የሚጥል ማንኛውንም ነገር አታድርግ፤ እኔ እግዚአብሔር ነኝ።

“ መጽተኛ በምድራችሁ ላይ አብሮአችሁ በሚኖርበት ጊዜ አትበድሉት።” ዘሌ 19፡9-10፡16-33

የሕዝብ አስተዳደር/እልቅና

በዓለም ዙሪያ ፍትሕ በግለሰቦች፤ በሕዝቦች ወይም በመንግሥታት ደረጃ ሊዛባ ይችላል፤ ብዙውን ጊዜ በሦስቱም ደረጃ ፍትሕ ይዛባል።

በየትኛውም ዕርከን ላይ የሚገኙ የሕዝብ አለቆች ኀይላቸውን ወይም ሥልጣናቸውን ፍትሐዊ ባልሆነ መንገድ ተጠቅመው የራሳቸውን ምኞትና ብልጥግና ለማሳደግ ቢጥሩ ሕዝብ ይሠቃያል፤ የኅብረተ ሰቡ አናሳ ክፍሎች ይጉሳቁላሉ፤ ይህም ፍጅትንና ሁከትን የሚጠራ እኩይ ተግባር ይሆናል። እንዲህ ዐይቱን አካሄድ እግዚአብሔር ያወግዘዋል፤ ቁጣውን፤ ፍርዱን ያውጅባቸዋል።

“ነገር ግን ችሎታ ያላቸውን ሰዎች ከሕዝቡ ሁሉ ምረጥ፤ እነዚህም ሰዎች ስግዚአብሔርን የሚፈሩ፤ ታማኞችና በማታለል የሚገኘውን ጥቅም የሚጸያፉ ይሁኑ። የሺህ፤ የመቶ፤ የአምሳ፤ የዐሥር፤ አለቃ አድርገህ ሹማቸው። ዘፀ 18፡21

አምላክህ ስግዚአብሔር በሚሰጥህ ከተሞች ሁሉ ለየነገዶችህ ዳኞችንና አለቆችን ሹም፤ እነርሱም ሕዝቡን በቅን ፍርድ ይዳኙ። ፍርድ አታዛባ፤ አድልዎ አታድርግ፤ ጥሽም አትቀበል፤ ጥቦ የጠበባንን ዐይን

ያሳውራል፤ የጸድቃንንም ቃል የጣምማልና። በሕይወት እንድትኖርና አምላክህ ስንዝቅብህ የሚሰጥህን ምድር እንድትወርስ፤ ቅን ፍርድን ብቻ ተከተል። ዘጸ 16፥18-20

ስንዝቅብህ ሆይ፤ ፍትሕን ለንጉሥ፤
ጽድቅህንም ለንጉሥ ልጅ ዐድል፤
እርሱም ሕዝብህን በጽድቅ ይጻፍል፤
ለተቸገሩትም በትክክል ይፈርዳል።

ተራሮች ብልጽግናን፤
ኩረብዮችም የጽድቅን ፍሬ ለሕዝቡ ያመጣሉ።
ለተቸገረው ሕዝብ ይሟገታል፤
የድኾችን ልጆች ያድናል፤
ጨቋኙንም ያደቀዋል። መዝ 72፥1-4

ሕግን ማስከበር ፍትሕ እንደ ሆነ ቢታሰብም እንዲከበሩ የሚወጡ ሕጎች ራሳቸው ፍትሐዊ ሳይሆኑ ይችላሉ። የሚወጡት ሕጎች መላውን በጎነት ለማምጣት ሳይሆን፤ አንድን የተለየ ክፍል ፍላጎት ለማሟላት ሆን ተብለው የሚወጡ ከሆነ ፍትሐዊ አይሆኑም። በዚህን ወቅት ሕግ አውጭውም፤ ሕጉም ኢፍትሐዊ ይሆናል። እንደነዚህ ዐይነት ሕጎች አምባገነናዊ ነትን፤ አንጉል ሥርዐትን ሕጋዊ ለማድረግ የሚታወጁ ይሆናሉ። ኢፍትሐዊ ሕጎች በመንግሥትም፤ በሃይማኖት ክፍሎችም ሲወጡ፤ ሲደነገጉ መኖራቸው የታሪክ ሐቅ ነው። በዚህ ዐይነት አሠራር ግፍ ባለሥልጣን ይሆናል።

“ከዐሓይ በታች የተሠራውን ሁሉ በአእምሮዬ መርምሬ፤ ይህን ሁሉ አየሁ። ሰው ሰውን ለመጥዳት ገዥ የሚሆንበት ጊዜ አለ።” መዝ 8፥9

ፍትሕ የገደለውን ሕግ ለሚያወጡ፤
ጭቂና የሞላበትን ሥርዐት ለሚደነግጉ ወዮላቸው፤
የድኾችን መብት ለሚገፉ፤

የተጨቋነውን ሕዝቤን ፍትሕ ለሚያዘቡ፤
መበለቶችን ለሚበዘብዙ፤
ወላጅ የሌላቸውን ልጆች ለሚመዘብሩ ወዮላቸው፤

ኢሳ 10፥1-2

ድኾች በመሆናቸው ብቻ ድኾችን አትበዝብዛቸው፤
ችግረኛውንም በአደባባይ አታንገላታው፤

እግዚአብሔር ይፋረድላቸዋልና፤
የሚቀሟቸውንም ይቀማቸዋል። ምላ 22፥22-23

እናንተ የሰዶም ገዦች፤
የእግዚአብሔርን ቃል ስሙ፤
እናንተ የገሞራ ሰዎች፤
የእግዚአብሔርን ሕግ አድምጡ።

ታጠቡ፤ ራሳችሁንም አንጹ፤
ክፉ ሥራችሁን ከፊቴ አርቁ፤
ክፉ ማድረጋችሁን ተዉ፤

መልካም ማድረግን ተማሩ፤
ፍትሕን እሹ፤
የተገፉትን አጽናኑ፤
አባት ለሌላቸው ቁመላቸው፤
ለመበለቶችም ተሟገቱ። ኢሳ 1፥10፡16-17

የእስራኤል ጠባቂዎች ዕውሮች ናቸው፤
ዕውቀት የላቸውም፤
ሁሉም ድምፅ የለሽ ውሾች ናቸው፤
መጮሽ አይችሉም፤

ተጋድመው ያልማሉ፤
እንቅልፋሞች ናቸው።
እጅግ ሲበዛ ሆዳም ውሾች ናቸው፤
ጠገብሁን አያውቁም፤
የማያስተውሉ እረኞች ናቸው፤
ሁሉም በየራሳቸው መንገድ ሄዱ፤

እያንዳንዳቸውም የግል ጥቅማቸውን ፈለጉ።

ኢሳ 56፡10-11

“ለይሁዳ ንጉሥ ቤትም እንዲህ በል፤ ‘የእግዚአብሔርን ቃል ስሙ፤ የዳዊት ቤት ሆይ፤ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤

“ካደረጋችሁት ክፋት የተነሣ፤

ቀጣዩ እንዳይቀጣጠል፤

ማንም ሊያጠፋው እስከማይችል እንዳይነድ፤

በየማለዳው ፍትሕን አድርጉ፤

የተበዘበዘውን ሰው፤

ከጨቋኙ እጅ አድኑት። ኤር 21፡11-12

ከዚያም እኔ እንዲህ አልሁ፤

“እናንተ የያዕቆብ መሪዎች፤

እናንተ የእስራኤል ቤት ገዢዎች ስሙ፤

ፍትሕን ማወቅ አይገባችሁምን?

መልካሙን ጠላችሁ፤ ክፉውንም ወደዳችሁ፤

የሕዝቤን ቁዳ ገፈፋችሁ፤

ሥጋቸውንም ከዐጥንቶቻቸው ለያችሁ፤

የሕዝቤን ሥጋ በላችሁ፤

ቁዳቸውን ገፈፋችሁ፤

ዐጥንቶቻቸውንም ሰባበራችሁ፤

በመጥበሻ እንደሚጠበስ፤

በድስት እንደሚቀቀል ሥጋ ቁራረጣችኋቸው። ማክ 3፡1-3

እጆቼ ክፉ ለማድረግ ሠልጥነዋል፤

ገዢ እጅ መንሻ ይፈልጋል፤

ፈራጁ ጥቦ ይቀበላል፤

ጎይለኞች ያሻቸውን ያስፈጽማሉ፤

ሁሉም አንድ ላይ ያሄራሉ። ማክ 7፡3

ካህናትና ነቢያት

በሐሰት በእግዚአብሔርና በሕዝቡ መካከል ቆመናል በሚሉ፤

ሰማያዊው መንፈሳዊ ምስጢር ተገልጦልናል ብለው በሚናገሩ፤ በእውነት ሳይሆን በሽንገላ፤ ለእግዚአብሔር ክብርና ለሕዝቡ ጥቅም ሳይሆን፤ ለራሳቸው ክብርና ጥቅም በእግዚአብሔር ስም የሚነግዱትን ልዑል አምላክ ይጸዩታቸዋል፤ ይቃወማቸዋል። እነዚህ የከበረውን ከተዋረደው ለይተው ሕዝቡን ማሳወቅ ሲገባቸው፤ በእውነት በመቆም፤ ለእውነት አድረው እንደአስፈላጊ ነቱ መሥዋዕትነት ያለው ሕይወት በመምራት ፈንታ አሁንና እዚህ ላሉ ጎሳፊ ጠፊ ነገሮች የተሸነፉ ናቸው። ስፍራቸውን አይለቁም አለበለዚያም ለተልእኮአቸው ታማኞች አልሆኑም። ይህ አካሄድ ሕዝብን መረን ይሰዳል፤ ጽድቅና ፍትሕ በሕዝቡ እንዲጠላ፤ የሕዝብ አለቆችም ያለ ከልካይ ያለ ኅሊና ቀይ መብራት በግፍ መንገድ እንዲጓዙ በር ይከፍታል፤ ያበረታታልም።

ጽዮንን ደም በማፍሰስ፤

ኢየሩሳሌምን በክፋት የምትገነቡ፤ ስሙ።

መሪዎቿ በጥቦ ይፈርዳሉ፤

ካህናቷ ለዋጋ ሲሉ ያስተምራሉ፤

ነቢያቷም ለገንዘብ ሲሉ ይናገራሉ።

ነገር ግን በእግዚአብሔር ላይ ተደግፈውም፤

“እግዚአብሔር በመካከላችን አይደለምን?

ምንም ዓይነት ክፉ ነገር አይደርስብንም” ይላሉ።

ማክ 3፡10-11

“ከትንሹ እስከ ትልቁ ሰው፤

ሁሉም ለጥቅም የሚሰገበገቡ ናቸው፤

ነቢያቱም ካህናቱም ሳይቀሩ፤

ሁሉም ያጭበረብራሉ።

ኤር 6፡13

“ዓመት በዓላችሁን ተጸይፌአለሁ፤

ጠልፄውማለሁ፤

ጉባኤዎቻችሁ ደስ አያሰኙኝም።

የሚቃጠል መሥዋዕትና የእህል
ቀርባን ብታቀርቡልኝም፤
እኔ አልቀበለውም፤

ከሰቡ እንስሶቻችሁ የጎብረት መሥዋዕት ብታቀርቡልኝም፤
እኔ አልመለከተውም፡፡

የዝማሬህን ጨኸት ከእኔ አርቅ፤
የበገናህንም ዜማ አልሰማም፡፡

ነገር ግን ፍትሕ እንደ ወንዝ፤
ጽድቅም እንደማይደርቅ ምንጭ ይፍሰስ፡፡ አዋ 5:21-24

ካህናቷ በሕጌ ላይ ያምፃሉ፤ ንዋያተ ቅድሳቴን ያረክሳሉ፤ የተቀደሰውን ከረከሰው አይለዩም፤ በጉደፈውና በንጹሐ መካከል ልዩነት እንደሌለ ያስተምራሉ፤ ሰንበታቴን ከማክበር ዘወር ብለዋል፤ በዚህም በመካከላቸው ተንቁአለሁ፡፡ ²⁷በውስጧ የሚገኙ መኳንንቷ ግዳይ እንደሚጮጭቁ ተኩላዎች ናቸው፤ በግፍ ትርፍ ለመሰብሰብ ደም ያፈሳሉ፤ ሕይወትም ያጠፋሉ፡፡ ነቢያቷም በሐሰት ራእይና በውሸት ሟርት ይህን ሁሉ ድርጊት ያድበስብሱላቸዋል፤ እግዚአብሔርም ሳይናገር፤ 'ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ይላሉ፡፡ በምድሪቱ የሚኖረው ሕዝብ ይቀማል፤ ይዘርፋል፤ ፍትሕ በማጥደልም ድኻውንና ችግረኛውን ይጨቀናል፤ መጽተኛውንም ይበድላል፡፡' ሕዝ 22:26-29

“እናንተ ግብዞች የኦሪት ሕግ መምህራንና ፈሪሳውያን፤ ሰዎች ወደ መንግሥተ ሰማይ እንዳይገቡ በሰዎች ላይ በፍን ስለ ምትዘጉባቸው ወዮላችሁ፤ እናንተ ራሳችሁ አትገቡም፤ መግባት የሚፈልጉትንም አታስገቡም፡፡ እናንተ ግብዞች የኦሪት ሕግ መምህራንና ፈሪሳውያን፤ ወዮላችሁ፤ የመበለቶችን ቤት እያራቁታችሁ፤ ለሰው ይምሰል ረዥም ጸሎት ስለምታደርጉ የከፋ ፍርድ ትቀበላላችሁ፡፡

“እናንተ ግብዞች የኦሪት ሕግ መምህራንና ፈሪሳውያን፤ ወዮላችሁ፤ ከአዝመድ፤ ከእንስሳልና ከከሙን ዐሥራት እየሰማችሁ በሕጉ ውስጥ ዋነኛ የሆኑትን ማለትም ፍትሕን፤ ምሕረትንና ታማኝነትን

ግን ንቃችኋልና፤ እነዚያን ሳትተዉ እነዚህን ማድረግ በተገባችሁ ነበር፤ እናንተ የታወራችሁ መሪዎች፤ ትንኝን አጥርታችሁ ትጥላላችሁ፤ ግመልን ግን ትውጣላችሁ፡፡» ማቴ 23:13-14:23-24

እንደ እግዚአብሔር ወገኖች ምን ይጠበቅብናል

በፍጥረታችን ለሌላው ሰው ፍትሕ ከሚሆን ይልቅ ለራሳችን ስለምናደላ ፍትሕ ሲጓደልብን ብቻ ሳይሆን የተጓደለብንም ሲመስለን እንኳ በጣም ይሰማናል፤ እናጉረመርማለን፤ ጩኸት እናሰማለን። ሌላው ሰው ፍትሕ ሲጓደልበት ግን እምብዛም አይሰማንም፤ አንጮኸምም።

የእግዚአብሔርን ፍትሕ የምንለካውም ከራሳችን ጠቀሜታ አንፃር ነው። ለራሳችን የሚመች ሆኖ ስናየው እግዚአብሔር ፍትሐዊ እንደሆነ እንቆጥራለን። አለበለዚያ ግን ራሱን ፈጣሪን በሥራው አፍትሐዊ እንደሆነ እንደመድማለን።

እዚህ ላይ ከተረትና ምሳሌ አንዱን እናንሳ።

አንድ በጠራራ ጸሐይ ይጓዝ የነበረ መንገደኛ ደክሞት ሳለ አንድ የሾላ ዛፍ አየና ወደዚያው ሄዶ አረፍ አለ። ከድካሙም ተንፈስ እንዳለ ዙርያ ገባውን ቃኘ። ከሾላ ዛፍ ግርጌ የዱባ ተክል ተመለከተ። የቅጠሉን ስፋት የዱባ ፍሬውን ትልቅነት ተገነዘበ የዱባው ግንድ ግን አቅመቢስ ሳንቀሶ መሬት ለመሬት የሚሄድ እንጂ ቀጥ ብሎ መቆም እንደማይችል አጤነ። በአንፃሩ ደግሞ የሾላ ዛፍ ግንድን ትልቅነት አየ ይሁንና የሾላ ፍሬው ከዱባ ፍሬው ጋር ሲነፃፀር እጅግ አናሳ የሾላ ቅጠሉም ከዱባ ተክል ቅጠሉ ጋር ሲተያይ ትንሽና ያልተመጣጠነ መሆኑን ተረዳ። ወዲያው ፈጣሪ ሥራው ሚዛን ያጣ ፍትሕ የጎደለው እንደሆነ አሰበና ይህ ትልቅ የዱባ ፍሬ ቅጠሉም ለሾላ ዛፍ መሆን ነበረበት የሾላ ዛፍ ቅጠሉም ሆነ ፍሬው ለዱባ ተክሉ ቢሆን ይሻል ነበር ብሎ ደመደመ።

ከጥቂት ጊዜ በኋላ ሽለብ አድርጎት ሳለ ነፋስ ነፈሰና የሾላ ዛፍን ቅርንጫፎች አወዛወዛቸው ከተንጠባጠቡት ፍሬዎች መካከልም አንደኛዋ ተወርውራ አፍንጫውን ብላው በጣም አሳመ

መችው። ከእንቅልፉም ነቅቶ የሆነውን ተገነዘበ። ከጥቂት ጊዜም በኋላ አሰብ አድርጎ እንዴ! እንዴ! ይህ የዱባ ፍሬ ሾላ ዛፍ ላይ ሆኖ ቢሆን ኖሮና ንፋስ ነፍሶ አራግፎት አፍንጫዬ ላይ ወድቆብኝ ቢሆን ኖሮ እኮ አልተርፍም ነበር። የለም የፈጣሪ ሥራ ልክ ነው ይህን የዱባ ፍሬ መሬት ላይ ግልድው እንዲል ማድረጉ በጎነቱ ነው አለ ይባላል።

የዚህ መንገደኛ ዳኝነት ከራሱ ጠቀሜታ አንፃር መሆኑ አያጠያይቅም ብዙውን ጊዜ የእያንዳንዳችን ፍትሐዊነት ከራሳችን ጠቀሜታ አኳያ የሚታይ እንጂ በውኑ ፍትሕን በፍትሕ ነቱ እምብዛም የሚያስተናግድ አይደለም።

ከዚህ አስተሳሰብ ወጥተን ራሳችንን እንይ፤ እንፈትሽ። ራሳቸው ፍትሕ እንዳንደሉና ፍትሕ በተጓደለበት ዓለም እንደሚኖሩ የእግዚአብሔር ሰዎች ምን ይጠበቅብናል? የትምህርትና የኑሮ ደረጃችን የተለያየ ቢሆንም እንደ እግዚአብሔር ሰዎች ራሳችን እየተቆጣጠርን ዙሪያ ገባችን እንዲጠራና መልካም እንዲሆን፤ የጽድቅን፤ የፍትሕንና የምሕረትን መንገድ እንድንከተልና እንድናሳይ ታዘናል።

ያለፍንበትን የራሳችንና የጎበረተ ሰቡን ፍትሕ አልባ አኗኗር ተመልክተን "ፍትሕ መቼም አሸንፎ አይወጣም" እኔም አይሆንልኝም በሚል ተስፋ-አጥነት ተሽመድምደን በአወንታዊ አቅጣጫ በመንቀሳቀስ ፈንታ ራሳችንም ጭልጥ ብለን እንዳንጠፋ፤ ሌሎችንም እንዳናጠፋ በተስፋ ልንነቃ በዚሁም ልንቆም፤ ልንራመድም ይገባናል። ጨለማውን ማውገዝ ብቻ ምንም ፋይዳ አይኖረውም፤ ብርሃን እንዲሆን መብራትን መለኮስ ወይም ባለንበት ራሳችን መብራት መሆን እንጂ።

ተስፋችን እንዲለመልም በጽድቅ፤ በፍትሕና በምሕረት ጉዳና እንድንጓዝ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነቶችን አጥርቶ ማየት፤ ማሰሳ ስል፤ በእምነትም አንግቦ መነሣት አማራጭ የሌለው ጉዳይ

ነው።

1. እግዚአብሔር አምላክ ፍትሕን ይወዳል፤ ግፍን ይጸድቃል፤
2. እግዚአብሔር የፍትሕ ረገጣ ሰለባ ለሆኑት ሁሉ ይራራል፤
3. እግዚአብሔር ፍትሕን በሚረግጡ፤ ግፍን በሚሠሩ ላይ ይፈርዳል፤ የጻድቃንንም ዋጋ ይከፍላል፤
4. እግዚአብሔር ፍትሕ የተነፈጉትን፤ ግፍ የሚደርስባቸውን ለመታደግ ታዳጊ ሰዎችን ይሻል።

በእነዚህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነቶች ላይ መመሥረትና መንቀሳቀስ ዐይነተኛ ጥሪ ነው።

ከላይ ከተጠቀሱት ከአራት መሠረታዊነት ሐሳቦች አኳያ ልንመለከታቸው የሚገቡ መረጃ ጥቅሶች፡-

1. እግዚአብሔር አምላክ ፍትሕን ይወዳል፤ ግፍን ይጸድቃል፤

ደመናና ጥቅጥቅ ያለ ጭጋግ በዙሪያው አለ፤

ጽድቅና ፍትሕ የዙፋኑ መሠረት ናቸው። መዝ 99፥2

ፍትሕን የምትወድ፤ ገደል ንጉሥ ሆይ፤

አንተ ትክክለኝነትን መሠረትህ፤

ፍትሕንና ቅንነትንም፤

ለያዕቆብ አደረግህ።

መዝ 99፥4

በደለኛውን ንጹሕ ማድረግም ሆነ፤

ንጹሐን በደለኛ ማድረግ፤

ሁለቱም በእግዚአብሔር ዘንድ አጸያፊ ናቸው። ምሳ 17፥15

ፍርዴም ጥዳይም በአንተ እጅ ናቸውና፤

ቅን ፍርድ እየሰጠህ በዙፋንህ ላይ ተቀምጠሃል።

እግዚአብሔር ግን ለዘላለም በዙፋኑ ላይ ነው፤

መንበሩንም ለፍርድ አጽንቶአል።

ዓለምን በጽድቅ ይዳኛል፤

ሕዝቦችንም በፍትሕ ይገዛል።

እግዚአብሔር ለተጨቂኑት ዐምባ ነው፤

በመከራም ጊዜ መጠጊያ ይሆናቸዋል። መዝ 9፥4፡7-9

2. እግዚአብሔር የፍትሕ ረገጣ ሰለባ ለሆኑት ሁሉ ይራራል።

እግዚአብሔር በተቀደሰ ማደሪያው፤

ለድኻ አደጉ አባት፤ ለባልቴቲቱም ተሟጋች ነው።

መዝ 68፥5

ለተበደሉት የሚፈርድ፤

ለተራሱት ምግብን የሚሰጥ እርሱ ነው፤

እግዚአብሔር እስረኞችን ከእስራት ያወጣል፤

እግዚአብሔር የዕጩራንን ዐይን ያበራል፤

እግዚአብሔር የተዋረዱትን ከፍ ያደርጋል፤

እግዚአብሔር ጻድቃንን ይወዳል፤

እግዚአብሔር ሰደተኞችን ይጠብቃል፤

ድኻ አደጎችንና መበለቶችን ይደግፋል፤

የክፉዎችን መንገድ ግን ያጠፋል።

መዝ 146፥7-9

3. እግዚአብሔር ፍትሕን በሚረግጡ፤ ግፍን በሚሠሩ ላይ ይፈርዳል፤ የጻድቃንንም ዋጋ ይከፍላል፤

እግዚአብሔር ጻድቅ ዳኛ ነው፤

ቀጣውንም በየዕለቱ የሚገልጥ ስምዕክ ነው።

መዝ 7፥11

እግዚአብሔር ፍትሕን ይወዳልና፤

ታማኞቹንም አይጥልም፤

ለዘላለምም ይጠብቃቸዋል፤

የጎጢአተኛው ዘር ግን ይጠፋል።

መዝ 37፥28

ሰዎችም፤ “በርግጥ ለጻድቃን ብድራት ተቀምጠላቸዋል፤

በእውነትም በምድር ላይ የሚፈርድ ስምዕክ አለ” ይላሉ።

መዝ 58፥11

የጻድቃን ደመወዝ ሕይወት ታስገኝላቸዋለች፤

የክፉዎች ትርፍ ግን ቅጣትን ታመጣባቸዋለች። ምሳ 10፥16

4. እግዚአብሔር ፍትሕ የተነፈጉትን፣ ግፍ የሚደርስባቸውን ለመታደግ ታዳጊ ሰዎችን ይሻል፤

የሠራ አካላቱ እንዲህ ይልሃል፤

“እግዚአብሔር ሆይ፤ እንደ አንተ ማን አለ?

ድኻውን ከእርሱ ከሚበረቱ፤

ችግረኛውንና ምስኪኑን ከቀማኞች ታድናለህ”። መዝ 35፥10

“እግዚአብሔር በከፍታ ላይ ካለው መቅደሱ ወደ ታች

ተመልክቶአልና፤

ከሰማይም ሆኖ ምድርን አይቆአል፤

ይኸውም የእስረኞችን ጨኽት ይለማ ዘንድ፤

ሞት የተፈረደባቸውንም ያድን ዘንድ ነው።” መዝ 102፥19-20

እግዚአብሔር ለድኻ ፍትሕን እንደሚያስከብር፤

ለችግረኛውም ትክክለኛ ፍርድን እንደሚሰጥ ዐውቃለሁ።

መዝ 140፥12

“ስለ ራሳቸው መናገር ለማይችሉት፤

ለችግረኞችም ሁሉ መብት ተሟገት። ምሳ 31፥8-9

ተናገር፤ በቅንነትም ፍረድ፤

የምስኪኖችንና የድኻችን መብት አስከብር።”

ታጠቡ፤ ራሳችሁንም አንጹ፤

ክፉ ሥራችሁን ከፊቴ አርቁ፤

ክፉ ማድረጋችሁን ተዉ፤

መልካም ማድረግን ተማሩ፤

ፍትሕን እሹ፤

የተገፉትን አጽናኑ፤

አባት ለሌላቸው ቁሙላቸው፤

ለመበለቶችም ተሟገቱ። ኢሳ 1፥16-17

ኢዮቤልዩ

እግዚአብሔር ለኪዳኑ ሕዝብ ያወጀው ኢዮቤልዩ እርሱ ለጽድቅ፣ ለፍትሕና ለምሕረት ያለውን ጽኑ መገደድ ፍንትው አድርጎ የሚያሳይ አንድ ምሳሌ ነው (ዘሌ25)። በዘዳግም 15፥1-11 የተጠቀሰው የዕዳ ምሕረት ዐዋጅም ከዚሁ ጋር የሚያያዝ ነው።

በቀደመቺቱ የኪዳን ሕዝብ ማኅበር ኢዮቤልዩ ታላቅ መንፈሳዊ፣ ማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ ዕሴት ያላት ድንጋጌ ነበረች (ዘሌ25፥8-13)። ይኸው ክቡር ዕሴት በተከታታይ ዘመናት ተጠብቆ ስለ መቈየቱ ማስረጃ ባናገኝም፤ መሠረተ ሐሳቡ ከእግዚአብሔር የርኅራኄና የጽድቅ ባሕርይ የመነጨ ወርቃማ ሥርዐት እንደ ሆነ መገንዘብ አያዳግተንም።

ሰባት ባለ ሰባት ዓመታትን እያሳለፈ በየዐምሳ ዓመቱ የሚደረገው ይህ በዓል የነጻነት በዓል፣ ወደ ርስት፣ ወደ ወገን የመመለሻ በዓል፣ የዕረፍት በዓል ነው። ኢዮቤልዩ የዐርነት ዓመት፣ አስቀድሞ ወደ ነበረው ሁኔታ የመመለሻ የተሐድሶ ዓመት ነው። በድኸነት ጽናት፣ በዕዳ ጫና ንብረቱን በመሸጡ ከርስተ ጥልቱ የተፈናቀለው ዜጋ፣ ራሱንም የሸጠው ጭምር ወደ አባቶቹ ርስት ወደ ቀድሞ ቦታው መመለሻ ልዩ ወቅት ነው። ነጻ ተለቃቂውም ሆነ ነጻ ለቃቂው በጋራ የሚደሰቱበት ጊዜ ነው። ኢያሱ ለየነገዱ በዕጣ የከፈለውን መደበኛ ርስት ጢንጦ ማስጠበቅ ያቃተው ድኻ ለዕለት ጥርሡ ሲል ለባለ ጠጎች እየሸጠ ፍንቅል ኑሮውን ሲገፋ ቈይቶ ኢዮቤልዩ ሲሆንለት፣ በደስታ ያለ ምንም ክፍያ ወደ ርስቱ ይመለሳል። በዚህ አካሄድ የሀብት ሞኖፖሊስትነት እንዳይናጥጥ ልጓም እያስያዘ፣ ወደ ጓሳ የቀሩትን አዲስ ጅማሬ እንዲያገኙ እያመቻቸ ጥልቅ የንብረተ ሰብ ፍትሕ እንዲሠለጥን እግዚአብሔር በጥበቡ ይህን ሥርዐት ለኪዳኑ ሕዝብ ሰጠ።

ኢዮቤልዩ የነጻነት መለከት የሚነፋበት የዐርነት ማወጃ ጊዜ ነው። ባሮች ያለ ምንም ክፍያ ነጻ የሚወጡበት የታላቅ ምሕረትና ርኅራኄ ጊዜ ነው። የእግዚአብሔር በጎ ፈቃድ ምሕረቱና ቸርነቱ በሰው በኩል ሲቀጥል የሚያሳይ እውነታ ነው። እርሱ ስለ ማረንና እንደ ማረን፤ እንዲሁም ሰዎችን ልገምር ይገባል። «የሚምሩ ብፁዓን ናቸው፤ ይማራሉና» እንደሚል ቃሉ።

«አትዝሩ ... አትጨዱ ... ፍሬ አትሰብስቡ።» በኢዮቤልዩ ዓመት እንዲሁም በየሰባቱ ዓመት ምድሪቱ ከሥራ ታርፋለች፤ ሰው ሁሉ ከድካሙ ያርፋል፤ በቀደመው ዓመት ከሰበሰቡት በረከት ይበላሉ፤ የዕዳ ምሕረትም ይሆናል። የእግዚአብሔርን ሰንበት ልዑል ችሎታውንና ቸርነቱን በመዘከር ያሳልፋታል። የቀንና የሌሊትን፤ የበጋና የክረምትን፤ የጸደይንና የመጸውን ፍርርቅ እያሰቡ ይህን የፍትሕና የብልጽግና ሕግ ያከብራሉ፤ የዚህን ሥርዐት ባለቤት ይወድሳሉ።

ጌታ፤ «እናንተ ሸክም የከበዳችሁና የደከማችሁ *ሁሉ ወደ እኔ ኑ፤ እኔም ዕረፍት እሰጣችኋለሁ» እንደሚል፤ ዛሬም እንደ ቤተ ክርስቲያን ወደ ዕረፍታችን ወደ ክርስቶስ ኢየሱስ እየመጣን፤ ሌሎችንም ወደዚህ ዕርቅና ዕረፍት በቃልና በሥራ መጥራት ይኖርብናል።

ዛሬ ወንጌላውያን ክርስቲያኖች ወንጌልን በስብከት ማድረስ እንዳለብን በግልጽ እናውቃለን፤ በዚያ ላይ ምንም የሚያጠያይቅ ነገር የለብንም። ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት በታሪክ ውስጥ ወደ ኋላ ላይ የተራቡትን መመገብ፤ የታመሙትን መፈወስ፤ መጠለያ ላጡ መጠለያ መስጠት ግዴታችን እንደሆነ በመገንዘብ እንቅስቃሴ ማሳየት ከተጀመረ አንድ ሁለት ምእት ዓመታት ተሠፍረዋል፤ ይሁንና አሁንም ቢሆን የምህረት አገልግሎት መሰጠት ያለበት በቤተ ክርስቲያን አጋዥ የበጌ አድራጊነት ድርጅቶች ወይም በመንግሥት ተቋማት እንጂ የእ

ያንዳንዱ አጥቢያ በቤተ ክርስቲያን ኅላፊነት ወይም የእያንዳንዱ አባል ግዴታ መሆኑን እምብዛም አናስብም ወይም አንቆጥርም።

ምላሽ ማግኘት የሚኖርባቸው ከየግል ሕይወታችን ተነጥሎ እዚያ ማዶ ሆኖ በሚሠራው ድርጅት ላይሆን ከያንዳንዳችን ሕይወት እኳያ ነው፤ እነዚህን ጥያቄዎች በአዎንታዊ መልኩ ለመመለስ የሚያስችል የምህረት ሕይወት እንድንኖር እግዚአብሔር ይርዳን።

- ተርቤ አብልታችሁኛል፤
- ተጠምቼ አጠጥታችሁኛል፤
- እንግዳ ሆኜ ተቀብላችሁኛል፤
- ታርገፍ አልብላችሁኛል፤
- ታምሜ አስታምማችሁኛል፤

ታስሬ ጠይቃችሁኛል፤ የተባሉት የፍርድ ቀን የጥያቄ ወይም የመመዘኛ ትኩረቶች ናቸው።

እንዲሁም ፍትሕን በመፈለግ፤ የተገፋውን በመታደግ፤ ለድኻ አደኅኝ በመቆምና ለመበለቶችም በተመሳሳይ ድርጅት ላሉ የኅብረተ ሰብ አናሳ ክፍሎች በመሟገት እኳያ ያለን መገደድና ተግባራዊ ርምጃ የመውሰዳችን ነገር ለብዙዎቻችን ብዙ ፍቅር፤ ለአስተሳሰባችንና ለስሜታችንም እንግዳ ነው። ይህ ጉዳይ የፖለቲካ ድርጅቶች ወይም የመንግሥት ጉዳይ እንጂ እኛን የማይመለከት አድርገን ነው የምንቆጥረው። አለበለዚያም ራሱ እግዚአብሔር ታምራዊ በሆነ መንገድ የእኛ አስተዋፅኦ ሳይኖርበት እንዲፈጽመው መጠበቅና መጓጓት ይሆናል ስልታችን። ይህ አግባብ አይደለም። በዚህ ረገድ ትክክለኛውንና አስፈላጊውን የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርትና አመለካከት እንድንረዳና እንድንጨብጥ መጽሐፍ ቅዱስን እናንብብ እናጥናው እግዚአብሔርም ማስተዋሉን ይስጠን።

ማጠቃለያ

ወንጌልን ለመስበክ መላእክት አልተጠፋም፤ አደራው የእኛው ነው እንደምንለው ሁሉ የዚያን ሩብ ያህል እንኳ ስለፍትሕ፣ ጽድቅና ምሕረት ማድረግ የእኛ የሰማያዊ መንግሥት ዐደራና ኅላፊነት እንደ ሆነ ብንገነዘብ ብዙ አስተዋዕክ ልናደርግ እንችላለን።

"መሳፍንቷ እያገሣ ግዳዩን እንደሚያጫጭቅ አንበሳ በውስጧ ያሠራሉ፤ ሕዝቡን ይበላሉ፤ ንብረትንና የከበሩ ነገሮችን ይነጥቃሉ፤ ብዙዎችንም ሴቶች መበለት ያደርጋሉ። ካህናቷ በሕጌ ላይ ያምፃሉ፤ ንዋይተ ቅድሳቴን ያረክሳሉ፤ የተቀደ ሰውን ከረከሰው አይለዩም፤ በጉደፈውና በንጹሐ መካከል ልዩነት እንደሌለ ያስተምራሉ፤ ሰንበታቴን ከማክበር ዘመር ብለዋል፤ በዚህም በመካከላቸው ተንቁአለሁ። በውስጧ የሚገኙ መኳንንቷ ግዳይ እንደሚያጫጭቁ ተኩላዎች ናቸው፤ በግፍ ትርፍ ለመሰብሰብ ደም ያፈሳሉ፤ ሕይወትም ያጠፋሉ። ነቢያቷም በሐሰት ራሳይና በውሸት ሟርት ይሆን ሁሉ ድርጊት ያድበሰብሰላቸዋል፤ እግዚአብሔርም ሳይናገር፣ 'ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል' ይላሉ። በምድሪቱ የሚኖረው ሕዝብ ይቀማል፤ ይዘርፋል፤ ፍትሕ በማጥደልም ድኻውንና ችግረኛውን ይጨቀራል፤ መጽተኛውንም ይበድላል። "ምድሪቱን እንዳላጠፋት ቅጥሩን የሚጠግን፣ በፈረሰውም በኩል በፊቴ የሚቆምላት ሰው ከመካከላቸው ፈለግሁ፤ ነገር ግን አንድም አላገኘ ሁም። ስለዚህ መዓቴን አፈሰሳቸዋለሁ፤ በጽኑ ቀኑም አንዳቸዋለሁ፤ ያደረጉትንም በራሳቸው ላይ እመልሳለሁ፤ ይላል ጌታ እግዚአብሔር"። ሕዝ 22፡25-31

እግዚአብሔር በቀጥተኛ 30 ላይ « ምድሪቱን እንዳላጠፋት ቅጥሯን የሚጠግን፣ በፈረሰው በኩል በፊቴ የሚቆምላት

ሰው ከመካከላቸው ፈለግሁ፤ ነገር ግን አንድም አላገኘ ሁም» የሚለውን ቃል ከዐውደ ምንባቡ ውጭ በመተርጉም የጸሎት ጥዳይ ብቻ አድርገን በመውሰድ የጽድቅን፣ የፍትሕንና የምሕረትን ጥሪ ተግባራዊ የማድረጉን ኅላፊነት ቸል ብለናል።

በአነስተኛ ኅብረቶችም በአጥቢያና በቤተ እምነት ደረጃ ይኸው የፍትሕ፣ የጽድቅና የምሕረት ዐደራ በተግባራዊነት የሚጉለብትበትን መማማርና ተግባራዊ ስልቶችን እንደ ጊዜውና እንደምንገኝበት ሁኔታ በመቀየስ በተሐድሶ መንፈስ መነሣት ይኖርብናል፤ የወንጌል ተልእኮአችን የተሟላ እንዲሆን። እግዚአብሔር ጸጋውን ለሁላችንም ያብዛልን።

አባሪ

ተጨማሪ

ጥቅሶች

ዘፍ 18:25

እንዲህሰ አይሁን፤ ጸድቁን ከጎጢአተኛው ጋር እንዴት ትገድላለህ? ይህን የመሰለው አድራጎት ከአንተ ይራቅ፤ የምድር ሁሉ ጻፍ በቅን አይፈርድምን? (የአብርሃም ጸሎት)

ዘፀ 23:1-2

የሐሰት ወሬ አትገዛ፤ ተንኩል ያለበትን ምስክርነት በመስጠት ክፉውን ሰው አታግዝ። “ክፉ በማድረግ ብዙዎችን አትከተል፤ በሕግ ፊት ምስክርነት ስትሰጥ፤ ከብዙዎቹ ጋር ተባብረህ ፍትሕ አታጣምም።

ዘሌ 5:1

“ አንድ ሰው ሰላዋውና ስለሚያውቀው ነገር ሕጋዊ ምስክርነት ቱን እንዲሰጥ ተጠይቆ ቃሉን ለመስጠት ፈቃደኛ ባይሆን፤ ይህ ሰው ጎጢአት ሠርቶአልና ይጠየቅበታል።

ዘሌ 25:10:14:17:23:28:39-41

አምሳኛውን ዓመት ቀድሱ፤ በምድሪቱ ሁሉ ላሉ ነዋሪዎች በሙሉ ነጻነት ሰውጁ፤ ይህም ኢየሴልዩ ይሁንላችሁ፤ ከእናንተ እያንዳንዱ ወደ ቤተ ሰቡ ርስት፤ ወደ ወገኑም ይመለሱ።

“ ከወገንህ ከአንዱ መሬት ብትገዛ ወይም ብትሸጥለት፤ አንዱ ሌላውን አይታል። አንዱ ሌላውን አይታል፤ ስምዝክህን ፍራ፤ እኔ እግዚአብሔር ስምዝክህ ነኝ።

“ መሬት ለዘለቄታ አይሸጥ፤ ምክንያቱም ምድሪቱ የእኔ ናት፤ እናንተም መጽተኞችና እንግዶች ናችሁ።

ነገር ግን ዋጋውን መመለስ ካልቻለ፤ የሸጠው ርስት እስከ ኢየሴልዩ ዓመት ድረስ የገዢው ንብረት ሆኖ ይቈያል፤ በኢየሴልዩ ዓመት ለባለቤቱ ይመለሳል፤ ሰውየውም ወደ ርስቱ ይመለሳል።

“ ከወገንህ አንዱ ከመካከልህ ቢደክይ፤ ራሱንም ለአንተም ቢሸጥ፤ እንደ ባሪያ አድርገህ አታሠራው። በመካከልህ እንዳለ ቅጥር ሠራ

ተኛ ወይም እንደ እንግዳ አድርገህ ቀጥረው፤ እስከ ኢየሴልዩ ዓመትም ይሠራልህ፤ ከዚያም በኋላ እርሱና ልጆቹ በነጻ ይለቀቁ፤ ወደ ቤተሰቡና ወደ አባቶቹ ንብረት ይመለሱ።

ዘኁ 9:14

በመካከላችሁ የሚኖር መጽተኛ የእግዚአብሔርን ፋሲካ ለማክበር ቢፈልግ በሕጉና በሥርዐቱ መሠረት መፈጸም አለበት፤ ለመጽተኛውም ሆነ ለአገሬው ተወላጅ የሚኖራችሁ ሕግ አንድ ይሁን፤

ዘዳ 24:17

ለመጽተኛው ወይም አባት ለሌለው ልጅ ፍትሕ አትገፈገው፤ የመ በለቲቱንም መደረቢያ መያዣ አታድርግ።

1ሳሙ 8:3

ነገር ግን ልጆቹ የአባታቸውን ፈለግ አልተከተሉም፤ ተገቢ ያል ሆነ ጥቅም ለማግኘት ሲሉ ከመንገዱ ወጡ፤ ጉቦ ተቀበሉ፤ ፍር ድም አባጣመሙ።

2ሳሙ 15:4

ቀጠል አድርጎም፤ «ምነው ጻፍ ሆኜ በምድሪቱ ላይ በተሾምሁ አቤቱታ ወይም ክስ ያለበት ሁሉ ወደ እኔ እየመጣ ፍትሕ እንዲ ያገኝ አደርገው ነበር» ይል ነበር። (አቤሴሎም)

1ነገ 10:9

በአንተ ደስ ተሰኝቶ በእስራኤል ዙፋን ላይ ያስቀመጠህ እግዚአ ብሔር ስምዝክህ የተመሰገነ ይሁን፤ እግዚአብሔር በዘላለም ፍቅ ሬም እስራኤልን ከመውደዱ የተነሣ፤ ፍትሕና ጽድቅ እንዲሰፍን አንተን ንጉሥ አድርጎ አስነሣህ።

ኢዮ 9:19

የኃይል ነገር ከተነሣ፤ እርሱ ንያል ነው!
የፍትሕም ነገር ከተነሣ፤ መጥሪያ ሊሰጠው የሚችል ማን ነው?

ኢዮ 20:10:19

ልጆቹ ለድኸች ካሳ መክፈል አለባቸው፤
እጆቹም ሀብቱን መልሰው መስጠት ይገባቸዋል።

ድኾችን በመጨቁን ባዶ አስቀርቶአቸዋልና፤
ያልሠራውንም ቤት ነጥቆአል።

ኢዮ 22:4-9

“እርሱ የሚገሥጽህ፤
ፍርድ ቤትም የሚያቀርብህ
ሰለምትፈራው ነውን?
ክፋትህ ታላቅ፤
ነጢአትህ ፍጻሜ የሌለው አይደለምን?
ያለ አንዳች ምክንያት ከወንድሞችህ
መያዣ ወስደሃል፤
ሰዎችን ገፈህ፤ ያለ ልብስ
ዕራቁታቸውን አስቀርተሃል።
የዛሉትን ውሃ አላጠጣህም፤
የተራቡትንም ምግብ ከልክላሃል።
ባለ ርስትና ኃይል፤
በእርሱም የምትኖር ክቡር ሰው ብትሆንም፤
መበለቶችን ባዶ እጃቸውን ሰደሃል፤
የድኻ ዐደጎችንም ክንድ ሰብረሃል።

ኢዮ 36:6

ክፉዎችን በሕይወት አያኖርም፤
ለተቸገሩት ግን በቅን ይፈርዳል።

መዝ 9:18-20

ችግረኞች ግን መቼም ቢሆን አይረሱም፤
የድኾችም ተስፋ ለዘላለም መና ሆኖ አይቀርም።

እግዚአብሔር ሆይ ተነሥ፤ ሰውም አያይል፤
አሕዛብም በፊትህ ይፈረድባቸው።
እግዚአብሔር ሆይ፤ ድንጋጤ አምጣባቸው፤
ሕዝቦች ሰው ከመሆን እንደሚያልፉ ይወቁ።

መዝ 10:9-12:14:18

በደኑ ውስጥ እንዳለ አንበሳ በሰው ሆኖ ያደባል፤
ረዳት የሌለውን ለመያዝ የሸምቃል፤
ድኻውንም አፈፍ አድርጎ በወጥመዱ ይጉትታል።

ምስኪኑም ይደቃል፤ ዐንገቱን ይደፋል፤
ያልታደለውም በክንዱ ሥር ይወድቃል።
በልቡም፤ “እግዚአብሔር ርስቶአል፤
ፊቱን ሸፍኖአል፤ ፈጽሞም አያይም” ይላል።

እግዚአብሔር ሆይ ተነሥ፤ ለምስኪኑ ሆይ፤ ክንድህን አንግ፤
ረዳት የሌላቸውንም አትርሳ።
አንተ ግን መከራንና ሐዘንን ታያለህ፤
በእጅህም ዋጋ ለመክፈል ትመለከታለህ፤
ምስኪኑም ራሱን በአንተ ላይ ይጥላል፤
ለድኻ ዐደግም ረዳቱ አንተ ነህ።
ከዐፈር የተፈጠረ ሰው ከእንግዲህ እንዳያስጨንቃቸው፤
አንተ ለድኻ ዐደጉና ለተገፋው ትሟገታለህ።

መዝ 15:4-5

እግዚአብሔርን የሚፈሩትን ግን የሚያከብር፤
ዋጋ የሚያስከፍለውም ቢሆን፤
ቃለ መሐላውን የሚጠብቅ፤
ገንዘቡን በዐራጣ የሚያበድር፤
በንጹሐን ላይ ጉቦ የማይቀበል፤
እነዚህን የሚያደርግ፤
ከቶ አይናወጥም።

መዝ 26:10-11

በእነርሱ እጅ የተንኮሉ ሶቅድ አለ፤
ቀኝ እጃቸውም ጉቦን ያጋብሳል።
እኔ ግን በተአማኒ ሕይወት እንዳለሁ፤

መዝ 37:30-33

የጻድቅ አፍ ጥበብን ይናገራል፤
አንደበቱም ፍትሐዊ ነገር ያወራል።
የለምባኩ ሕግ በልቡ አለ፤
አካሄዱም አይወላገድም።
ክፉዎች ጻድቁን ይከታተሉታል፤
ሊገድሉትም ይሻሉ።
እግዚአብሔር ግን በእጃቸው አይጥለውም፤
ፍርድ ፊት ሲቀርብም አላልፎ አይሰጠውም።

መዝ 41:1

ለድኾች የሚያሰብ ሰው ምስክር ነው፤
እርሱንም እግዚአብሔር በክፉ ቀን ይታደገዋል።

መዝ 58:1

ኀያላን ሆይ፤ በውኑ ጽድቅ ከአፋችሁ ይወጣል?
የሰው ልጆች ሆይ፤ በቅን ትፈርዳላችሁን?

መዝ 62:4:9-12

ከታላቅ ክብሩ ሊያዋርዱት፤
ይህን አንድ ነገር ወጣኑ፤
ሐሰት ባለበት ነገር ደስ ይሰኛሉ፤
በአፋቸው ይመርቃሉ፤
በልባቸው ግን ይራገማሉ።
ከተናቀ ወገን መወለድ ከንቱ፤
ከከበረውም መወለዱ ሐሰት ነው።
በሚዛን ላይ ከፍ ብለው ቢታዩም፤
ሁሉም በአንድነት ከነፋስ የቀለሉ ናቸው።
በዝርፊያ አትታመኑ፤
በቅሚያም ተሰፋ አታድርጉ፤
በዚህ ብትበለጽጉም፤
ልባችሁ ይህን አለኝታ አያድርግ።
እግዚአብሔር አንድ ነገር ተናገረ፤
እኔም ይህን ሁለት ጊዜ ሰማሁ፤
ኀይል የእግዚአብሔር ነው።
ጌታ ሆይ፤ ምሕረትም የአንተ ነው፤
አንተ ለእያንዳንዱ፤
እንደ ሥራው ትከፍለዋለህ።

መዝ 68:6:10

እግዚአብሔር ብቸኞችን በቤተ ሰብ መካከል ያኖራል፤
እስረኞችን ነጻ አውጥቶ ያስፈነድቃል፤
በመሀከላቸው ግን ምድረ በዳ ይኖራሉ።
መንጋህ መኖሪያው አደረጋት፤
እግዚአብሔር ሆይ፤ ከበረከትህ ለድኾች ሰጠህ።

መዝ 72:12-14

ችግረኛው በጮኸ ጊዜ፤
ምስኪኑንና ረዳት የሌለውን ይታደገዋል።
ለድኾችና ለችግሮች ይራራል፤
ምስኪኖችንም ከሞት ያድናል።
ሕይወታቸውን ከጭቁናና ከግፍ ያድናል፤
ደማቸውም በእርሱ ፊት ክቡር ነው።

መዝ 74:21

የተጨቁኑት አፍረው አይመለሱ፤
ድኾችና ችግሮች ስምህን ያመስግኑ።

መዝ 75:2:4-7:10

አንተም እንዲህ አለህ፤ "ለይኼ
በወሰንኋት ሰዓት፤
በቅን የምፈርድ እኔ ነኝ።
እብራተኛውን፤ 'አትደንፋ'፤
ክፉውንም 'ቀንድህን ከፍ አታድርግ እለዋለሁ፤
ቀንድህን ወደ ሰማይ አታንሣ፤
ሀንገትህንም መዝዘህ አትናገር።"
ክብር ከምሥራቅ ወይም ከምዕራብ፤
ወይም ከምድረ በዳ አይመጣምና፤
ነገር ግን የሚፈርድ እግዚአብሔር ነው፤
እርሱ አንዱን ዝቅ፤ ሌላውን ከፍ ያደርጋል።
የክፉዎችን ሁሉ ቀንድ እስብራለሁ፤
የጸድቃን ቀንድ ግን ከፍ ከፍ ይላል።

መዝ 76:7-9:12

መፈራት ያለብህ አንተ ብቻ ነህ፤
በተቈጣህ ጊዜ ማን በፊትህ መቆም ይችላል?
አንተ ፍርድን ከሰማይ እሰማህ፤
ምድርም ፈርታ ጸጥ አለች፤
አምሳክ ሆይ፤ ይህም የሆነው አንተ
የምድር ጉስዳሎችን ለማዳን፤
ለፍርድ በተነሣህ ጊዜ ነው።
እርሱ የገዢዎች መንፈስ ይሰብራል፤

በምድር ነገሥታትም ዘንድ የተፈራ ነው።

መዝ 82፡2-4

“ፍትሕን የምታንድሉት እስከ መጽ ነው፤

ለክፉዎች የምታደሉትን እስከ መጽ ነው፤

ለዐቅመ ቢሶችና ለድኻ አደኝ ፍረዱላቸው፤

የችግረኛውንና የምስኪኑን መብት አስከብሩ።

ወገን የሌለውንና ችግረኛውን ታደጉ፤

ከግፈኛውም እጅ አስጥሏቸው።

መዝ 89፡14-16

ጽድቅና ፍትሕ የዙፋንህ መሠረቶችናቸው፤

ምሕረትና ታማኝነት በፊትህ ይሄዳሉ።

እግዚአብሔር ሆይ፤ እልልታን የሚያውቅ፤

በፊትህም ብርሃን የሚሄድ ሕዝብ ምስጉን ነው።

ቀኑን መላ በስምህ ደስ ይላቸዋል፤

በጽድቅህም ሐሄት ያደርጋሉ፤

መዝ 94፡15:20-21

ፍርድ ተመልሶ በጽድቅ አሠራር ላይ ይመሠረታል፤

ልባቸውም ቀና የሆነ ሁሉ ይከተሉታል።

በመፃን ሕጋዊ የሚያደርግ፤

የጥፋት ዙፋን ከአንተ ጋር ሊያበር ይችላልን?

በጽድቁ ላይ ተሰልፈው ይወጣሉ፤

በንጹሐም ላይ ሞት ይፈርዳሉ።

መዝ 97፡6

ሰማያት ጽድቁን ያውጃሉ፤

ሕዝቦችም ሁሉ ክብሩን ያያሉ።

መዝ 101፡1:8

ስለ ምሕረትና ስለ ፍትሕ እዘምራለሁ፤

እግዚአብሔር ሆይ፤ ለአንተ በምስጋና እቀኛለሁ።

በምድሪቱ ላይ ያሉትን ክፉዎች ሁሉ፤

በየማለዳው አጠፋቸዋለሁ፤

ክፉ አድራጊዎችንም ሁሉ፤

እኔ እግዚአብሔር ከተማ እደመሰላቸዋለሁ።

መዝ 112፡9

በልግስና ለድኾች ሰጠ፤

ጽድቁ ለዘላለም ይኖራል፤

ቀንዱም በክብር ከፍ ከፍ ይላል።

መዝ 119፡121

ፍትሕና ጽድቅ ያለበትን ሠርቻለሁ፤

ለሚጨቁኑኝ አሳልፈህ እትሰጠኝ።

መዝ 145፡17

እግዚአብሔር በመንገዱ ሁሉ ጽድቅ፤

በሥራውም ሁሉ ችር ነው።

ምሳ 2፡8-9

የፍትሕን መንገድ ይጠብቃል፤

የታማኞቹንም አካሄድ ያጸናል።

በዚያን ጊዜ ጽድቅን፤ ፍትሕን፤ ሚዛናዊነትን፤

መልካሙንም መንገድ ሁሉ ትገነዘባለህ።

ምሳ 11፡4

በቀላጣ ቀን ሀብት ፋይዳ የለውም፤

ጽድቅ ግን ከሞት ትታደጋለች።

ምሳ 12፡12

ነጥሉን የክፉዎችን ምርኮ ይመኛሉ፤

የጽድቅ ሥር ግን ይንሰራፋል።

ምሳ 13፡23

የድኾች ፅርሻ የተትረፈረፈ ምርት ያስገኛል፤

የፍትሕ መጓደል ግን ጠራራን ይወስደዋል።

ምሳ 14፡31

ድኾችን የሚያስጨንቅ ፈጣሪያቸውን ይንቃል፤

ለተቸገሩ የሚራራ ሁሉ ግን እምላክን ያከብራል።

ምሳ 15፡27

ስሲታም ሰው በቤተ ሰቡ ላይ ችግር ያመጣል፤

ጉቦን የሚጠላ ግን በሕይወት ይኖራል።

ምሳ 16:8:10-12

ከጽድቅ ጋር ጥቂቱ ነገር፤

በግፍ ከሚገኝ ብዙ ትርፍ ይሻላል።

የንጉሥ ከንፈሮች እንደ አምላክ ቃል ይናገራሉ፤

አንደበቱ ፍትሕን ያዛባ ዘንድ አይገባም።

ሐቀኛ መስፈሪያና ሚዛን ከእግዚአብሔር ናቸው፤

በከረጢት ውስጥ ያሉት መመዘኛዎችም ሁሉ ሥራዎቹ ናቸው።

ከፋትን ማድረግ ለነገሥታት አጸያፊ ነው፤

ዙፋን የሚጸናው በጽድቅ ነውና።

ምሳ 17:23

ክፉ ሰው ፍትሕ ለማዛባት፤

በሰውር ጉቦ ይቀበላል።

ምሳ 18:5

ለክፉ ሰው ማድላት፤

ንጹሐንም ፍትሕ መንሣት ተገቢ አይደለም።

ምሳ 19:17:28

ለድኻ የሚራራ ለእግዚአብሔር ያበድራል፤

በላደረገውም ተግባር ዋጋ ይከፍለዋል።

ዐባይ ምስክር በፍትሕ ላይ ያፈዛል፤

የክፉዎችም አፍ በደልን ይበለቅጣል።

ምሳ 20:17:23

ሰው በማጭበርበር ያገኘው ምግብ ይጣፍጠዋል፤

በመጨረሻ ግን አፉን ኩረት ሞልቶት ያገኘዋል።

ሁለት ዐይነት ሚዛን በእግዚአብሔር ዘንድ አጸያፊ ነው፤

ዐባይ ሚዛን አይወደድም።

ምሳ 21:3:15

ከመሥዋዕት ይልቅ ጽድቅንና ፍትሕን ማድረግ፤

በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት አለው።

ፍትሕ ሲሰፍን ጸድቁን ደስ ያስኘዋል፤

ክፉ አድራጊዎችን ግን ያሸብራል።

ምሳ 22:9:16

ቸር ሰው ራሱ ይባረካል፤

ምግቡን ከድኸች ጋር ይካፈላልና።

ሀብቱን ለማክበት ድኻን የሚበድል፤

ለባለጠጋም ስጦታ የሚያቀርብ፤

ሁለቱም ይደክሳሉ።

ምሳ 23:10-11

የጥንቱን የወሰን ምልክት አታፋልስ፤

አባት የሌላቸውንም ልጆች መሬት አትግፋ፤

ታዳጊያቸው ብርቱ ነውና፤

እርሱ ይፋረድላቸዋል።

ምሳ 24:24-25

በደለኛውን፤ “አንተ ንጹሕ ነህ” የሚለውን፤

ሕዝቦች ይረግሙታል፤ መንግሥታትም ያወግዙታል።

በደለኛውን፤ “አንተ ጥፋተኛ ነህ”

የሚሉት ግን መልካም ነገር ይገጥማቸዋል፤

የተትረፈረፈ በረከትም ይወርድላቸዋል።

ምሳ 25:5

ክፉን ከንጉሥ ፊት አርቅ፤

ዙፋኑም በጽድቅ ትጸናለች።

ምሳ 28:3-5:8:16:21

ድኸችን የሚያስጨንቅ ሰው፤

ሰብል እንደሚያጠፋ ኃይለኛ ዝናብ ነው።

ሕግን የሚተዉ ክፉዎችን ያወድሳሉ፤

ሕግን የሚጠብቁ ግን ይቋቋሟቸዋል።

ክፉዎች ፍትሕን አያስተውሉም፤

እግዚአብሔርን የሚሹ ግን ሙሉ በሙሉ ያውቁታል።

በከፍተኛ ወለድ ሀብቱን የሚያካብት፤

ለድኻ ለሚራፍ ለሌላው ስው ያከማችላታል።

ጨካኝ ገዥ ማመዛዘን ይገድለዋል፤

ያላግብን የሚገኝን ጥቅም የሚጸድቁ ግን ዕድሜው ይረዝማል።

አድልዎ ማድረግ መልካም አይደለም፤

ሰው ግን ለቆራሽ እንጀራ ሲል በደል ይፈጽማል።

ምሳ 29፡2-4-7-14-16-26

ጸድቃን ሥልጣን ሲይዙ ሕዝብ ሐሢት ያደርጋል፤

ክፉዎች ሲገዙ ግን ሕዝብ ያቃስታል።

ፍትሕን በማሰፈን ንጉሥ አገርን ያረጋጋል፤

ጉቦ ለማግኘት የሚገመጅ ግን ያፈራርሳታል።

ባልንጀራውን የሚሸነግል፤

ለገዛ እግሩ መረብ ይዘረጋል።

ክፉ ሰው በራሱ ንጢአት ይጠመዳል፤

ጸድቅ ግን ይዘምራል፤ ደስም ይለዋል።

ጸድቅ ለድኸኛ ፍትሕ ይጨነቃል፤

ክፉ ሰው ግን ደንታ የለውም።

ንጉሥ ለድኻ ትክክለኛ ፍርድ ቢሰጥ፤

ዙፋኑ ዘላለም ጸንቶ ይኖራል።

ብዙዎች በገዥ ፊት ተደማጭነት ማግኘት ይሻሉ፤

ሰው ፍትሕ የሚያገኘው ግን ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው።

ክፉዎች ሥልጣን ሲይዙ ንጢአት ይበዛል፤

ጸድቃን ግን የእነርሱን ውድቀት ያያሉ።

መክ 3፡16

ከሀሳይ ቤታችም ሌላ ነገር አየሁ፤

በፍርድ ቤታ ዐመፅ ነበር፤

በፍትሕ ቤታ ግፍ ነበር።

መክ 4፡1

እንደ ገዥ ከሀሳይ ቤታች የሚደረገውን ግፍ ሁሉ አየሁ፤
አስተዋልሁም፤

የተገፉትን ሰዎች እንባ ተመለከትሁ፤

የሚያጽናናቸውም አልነበረም፤

ነይል በሚገፏቸው ሰዎች እጅ ነበረ፤

የሚያጽናናቸውም አልነበረም።

መክ 7፡7

ግፍ ጠቢብን ሞኝ ያደርጋል፤

ጉቦም ልብን ያበላሻል።

ኢሳ 1፡21-23

ታማኝ የነበረችው ከተማ

እንዴት አመንዝራ እንደ ሆነች ተመልከቱ፤

ቀድሞ ፍትሕ የሞላበት፤

ጽድቅ የሰፈነበት ነበረች፤

አሁን ግን የነፍስ ገጸዎች ማደራያ ሆነች፤

ብርሽ ዝነአል፤

ምርጥ የወይን ጠጅሽ ውሃ ገባው፤

ገዥዎችሽ ዐመፀኞችና

የሌባ ግብረ ዐበሮች ናቸው፤

ሁሉም ጉቦን ይወዳሉ፤

እጅ መንሻንም በብርቱ ይፈልጋሉ፤

አባት ለሌላቸው አይቆሙም፤

የመበለቶችንም አቤቱታ አይሰሙም።

ኢሳ 4፡4-5

ጌታ የጽዮንን ሴቶች እድፍ ያጥባል፤ ኢየሩሳሌምንም ከተነከረ
ችበት ደም በፍርድና በሚያቃጥል መንፈስ ያነጻታል።

ኢሳ 5፡23

ጉቦን በመቀበል በደለኛን ንጹሕ ለሚያደርጉ፤

ለበደል አልባ ሰው ፍትሕን ለሚነፍጉ ወዮላቸው፤

ኢሳ 11፡4

ነገር ግን ለድኸኛ በጽድቅ ይፈርዳል፤

ለምድር ምስኪኖችም ፍትሕን ይበይናል፤

በአፉ በትር ምድርን ይመታል፤

በከንፈሩም እስትንፋስ ክፉዎችን ይገድላል።

ኢሳ 16፡4-6

የሞዓባውያን ስደተኞች ከእናንተ ጋር ይቁዩ፤

እናንተም ከአጥፊው መጠጊያ ሁኗቸው።

የጨቋኝ ፍጻሜ ይመጣል፤

ጥፋቱ ያከትማል፤
 እብሪተኛም ከምድር ገጽ ይጠፋል።
 ዙፋን በፍቅር ይመሠረታል፤
 ከዳዊት ቤት የሆነ፤
 በፍርድ ፍትሕን የሚሻ፤
 ጽድቅንም የሚያፋጥን፤
 እንደ ሰው በታማኝነት በላይ ይቀመጣል።
 የሞግብን መዘባነን፤
 እጅግ መታበደንና ኩራቱን፤
 እብሪቱንና ስድነቱን ሰምተናል፤
 ትምክህቱ ግን ከንቱ ነው።

ኢሳ 28፥17

ፍትሕን የመለኪያ ገመድ፤
 ጽድቅንም ቱንቢ አደርጋለሁ፤
 ውሸት መጠጊያችሁን የበረዶ ዝናብ ይጠራርገዋል
 መደበቂያችሁንም ውሃ ያጥለቀልቀዋል።

ኢሳ 29፥21

ሰውን በነገር በደለኛ የሚያደርጉ፤
 በተከሳሽ ላይ ወጥመድ የሚዘረጉ፤
 በሐሰት ምስክር ፍትሕን ከንጹሐን
 የሚቀመጡ ይቈረጣሉ።

ኢሳ 30፥18

እግዚአብሔር ግን ምሕረት ሊያደርግላችሁ ይታገሣል፤
 ርኅራኄም ሊያሳያችሁ ይነሣል።
 እግዚአብሔር የፍትሕ አምላክ ነውና፤
 እርሱን በመተማመን የሚጠባበቁት የተባረኩ ናችው።

ኢሳ 32፥7

የጋጠመጥ ዘዴ ክፉ ነው፤
 የችግረኛም አቤቱታ ትክክል ቢሆን፤
 ድኻን በሐሰት ለማጥፋት፤
 ክፉት ያውጠነጥናል።

ኢሳ 33፥15-16

በጽድቅ የሚራመድ፤

ቅን ነገር የሚናገር፤
 በሽንገላ የሚገኝ ትርፍ የሚንቅ፤
 መማለጃን ላለመቀበል እጁን የሚሰበሰብ፤
 የግድያን ሄራ ላለመስማት ጆሮውን የሚደፍን፤
 ከፋትን ላለማየት ዐይኑን የሚጨፍን፤
 ይህ ሰው በከፍታ ላይ ይኖራል፤
 የተራራም ምሽግ መጠጊያው ይሆናል፤
 እንጂራ ይሰጠዋል፤
 ውሃውም አይቋረጥበትም።

ኢሳ 51፥4-5

“ወገኔ ሆይ፤ አድምጠኝ፤
 ሕዝቤ ሆይ፤ ሰማኝ፤
 ሕግ ከእኔ ይወጣል፤
 ፍርዴም ለሕዝቦች ብርሃን ይሆናል።
 ጽድቄ በፍጥነት እየቀረበ፤
 ማዳኔም እየደረሰ ነው፤
 ከንዴም ለመንግሥታት ፍትሕን ያመጣል፤
 ደሴቶች ወደ እኔ ይመለከታሉ፤
 ከንዴንም በተስፋ ይጠብቃሉ።

ኢሳ 58፥6-7

“እንግዲህ እኔ የመረጥሁት ጸም፤
 የጭቁናን ሰንሰለት እንድትበጥሱ፤
 የቀንበርን ገመድ እንድትፈቱ፤
 የተጨቁኑትን ነጻ እንድታወጡ፤
 ቀንበርን ሁሉ እንድትሰብሩ አይደለምን?
 ምግብህን ለተራብ እንድታካፍለው፤
 ተንከራታቹን ድኻ ወደ ቤትህ እንድታስገባው፤
 የተራቁተውን ስታይ እንድታለብሰው፤
 የሥጋ ዘመድህንም ፊት እንዳትነሣው አይደለምን?

ኤር 2፥34-35

በስርቆት ያልያዝሻችው፤
 የንጹሐን ድኻች ደም፤
 በልብስሽ ላይ ተገኝቶአል።
 ይህን ሁሉ አጽርገሽም፤

‘እኔ ንጹሕ ነኝ፤

በርግጥ ቀጣው ከእኔ ርቆአል ትያለሽ።
እኔ ግን እፈርድብሻለሁ፤

‘ገጢአት አልሠራሁም’ ብለሻልና።

ኤር 5:26-28

“በሕዝቤ መካከል ክፉ ሰዎች አሉና፤

ወፍ እንደሚያጠምዱ ሰዎች፤

ወጥመድ ዘርግተው ሰው እንደሚይዙ ሰዎችም ያደባሉ።
ወፎች እንደሞሉት ጌጆች፤

ቤታቸው በማጭበርበር የተሞላ ነው፤

ባለጠጎችና ኀያላን ሆነዋል፤

ወፍረዋል፤ ሰብተዋልም።

ክፋታቸው ገደብ የለውም፤

ወላጅ የሌላቸው ፍትሕ እንዲያገኙ አልቆሙላቸውም፤

ለድኾችም መብት አልተከራከሩም።

ስለ እነዚህ ነገሮች ልቀጣቸው አይገባኝምን?”

ይላል እግዚአብሔር።

እንዲህ ዐይነቶቹን ሕዝብ፤

እኔ ራሴ ልበቀላቸው አይገባኝምን?

ኤር 7:5-7:11

መንገዳችሁንና ሥራችሁን በርግጥ ብታሳምሩ፤ በመካከላችሁ ቅንነት
ቢኖር፤ ‘መጸተኛውንና ድኻ አደጉን፤ መበለቲቱንም ባትጨ
ቀኑ፤ በዚህም ሰፍራ ንጹሕ ደም ባታፈሱ፤ የሚጌዱችሁን ሌሎች
አማልክት ባትከተሉ፤አኖራችኋለሁ

ስሜ የሚጠራበት፤ ይህ ቤት በእናንተ ዘንድ የወንበዴዎች ዋሻ
ሆኖአልን? እነሆ፤ የምታደርጉትን ነገር አይቻለህ ይላል እግዚአብሔር።

ኤር 8:10

ስለዚህ ሚስቶቻቸውንም ለሌሎች ወንዶች እሰጣለሁ፤

ዕርሻዎቻቸውንም ለባዕዳን እሰጣለሁ፤

ከታናሹ እስከ ታላቁ ድረስ፤

ሁሉም ተገቢ ላልሆነ ጥቅም ይስጠገባሉ፤

ነቢያትና ካህናትም እንዲሁ፤

ሁሉም ያጭበረብራሉ።

ኤር 17:11

ሀብትን በግፍ የሚያከማች ሰው፤

ያልፈለፈለችውን ጫጩት እንደ ምትታቀፍ ቆቅ ነው፤

በዕድሜው አጋማሽ ትቶት ይሄዳል፤

በመጨረሻም ሞኝነቱ ይረጋገጣል።

ኤር 22:3-5

እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ “ፍትሕንና ጽድቅን አድርጉ፤ የተበዘ
በዘውን ከጨቋኙ እጅ አድኑት፤ መጸተኛውን፤ ወላጅ የሌለውንና
መበለቲቱን አትበድሉ፤ አትግፉቸውም፤ በዚህም ሰፍራ ንጹሕ
ደም አታፍሱሱ። እነዚህን ትእዛዛት በሚገባ ብትጠብቁ፤ በዳ
ዊት ዙፋን ላይ የሚቀመጡ ነገሥታት፤ ከመኳንንታቸውና ከሕ
ዝባቸው ጋር በወረገሎችና በፈረሶች ተቀምጠው በዚህ ቤተ መንግ
ሥት በሮች ይገባሉ፤ ይወጣሉም። ነገር ግን እነዚህን ትእዛዛት
ባትጠብቁ፤ ይህ ቤተ መንግሥት እንዲወድም በራሴ ምያለሁ፤
ይላል እግዚአብሔር። ”

ሰቆ.ኤር 3:34-36

የምድሪቱ እስረኞች ሁሉ፤

በእግር ሲረገጡ፤

በልዑል ፊት፤

ሰው መብቱ ሲነፈገው፤

ሰው ፍትሕ ሲንደልበት፤

ጌታ እንዲህ ዐይነቱን ነገር አያይምን?

ሕዝ 16:49-50

“ እነሆ የእንትሽ የሰዶም ንጢአት ይህ ነበር፤ እርሷና ቤት ልጆቿ
እብሪተኞች፤ ጥጋባኞችና ደንታ ቢሶች ነበሩ፤ ድኾችንና ችግረኞ
ችንም አይረዱም ነበር። ከጥራተኞች ነበሩ፤ በፊቴ አስጸያፊ ተግ
ባር መፈጸማቸውን ባየሁ ጊዜም አስወገድኋቸው።

ሕዝ 18:6-9:11:15-17

በኩረብታ ባሉ አብያተ ጣዖት የቀረበውን አይበላም፤

በእስራኤል ቤት ወዳሉት ጣዖታት አይመለከትም

የባልንጀራውን ሚስት አያባልግም፤

ከሴት ጋር በወር አበባዋ ጊዜ አይተኛም።

ማንንም አይጨቀንም፤

ነገር ግን በመያዣ የወሰደውን እንኳ ለተበዳሪው ይመልሳል፤
 ለተራብ የራሱን እንጀራ፤
 ለተራቁትም ልብስ ይሰጣል እንጂ፤ በጉልበት አይቀማም፡፡
 በዐራጣ አያበድርም፤
 ከፍተኛ ወለድም አይቀበልም፡፡
 እጁን ከበደል ይሰበሰባል፤
 በሰውና በሰው መካከል በትክክል ይፈርዳል፡፡
 ሥርዐቱን ይከተላል፤
 ሕጌንም በቅንነት ይጠብቃል፡፡
 ይህ ሰው ጸድቅ ነው፤
 ፈጽሞ በሕይወት ይኖራል፤
 ይላል ጌታ እግዚአብሔር፡፡

አባትየው አንዱንም ባያደርግ፤
 “ልጁ ግን በኩረብታ መስገጃ የቀረበውን ቢበላ፤
 የባልንጀራውን ሚስት ቢያባልግ፤
 ድኻውንና ችግረኛውን ቢጨቀኝ፤
 በጉልበት ቢቀማ፤
 በመያዣነት የወሰደውን ባይመልስ፤
 ወደ ጣዖታት ቢመለከት፤
 አስጸያፊ ተግባራትን ቢፈጽም፤
 በኩረብታ መስገጃ የቀረበውን ባይበላ፤
 በእስራኤል ቤት ወዳሉት ጣዖታት ባይመለከት፤
 የባልንጀራውን ሚስት ባያባልግ፤
 ሰውን ባይጨቀኝ፤
 ብድር ለመስጠት መያዣ ባይጠይቅ፤
 በጉልበቱ ባይቀማ፤
 ነገር ግን ምግቡን ለተራብ፤
 ልብሱን ለተራቁት ቢሰጥ፤
 እጁን ደኻን ከመበደል ቢሰበሰብ፤
 ዐራጣ ወይም ከፍተኛ ወለድ ባይቀበል፤
 ሕጌን ቢጠብቅ፤ ሥርዐቱንም ቢከተል፤
 በሕይወት ይኖራል እንጂ በአባቱ ነጠአት አይሞትም፡፡

ሕዝ 47:22-23

ለራሳችሁ፤ በመካከላችሁ ለሚኖሩት ልጆች ላሏቸው መጽተኞች
 ርስት አድርጋችሁ መድቡ፤ እነርሱንም እንደ እስራኤል ተወላጆች
 ተጠሯቸው፤ እንደ እናንተ ከእስራኤል ነገዶች ርስት ይመደብ

ላቸው፡፡ መጽተኛ በማንኛውም ነገድ መካከል ቢቀመጥ፤ በዚያ
 ርስቱን ስጡት” ይላል ጌታ እግዚአብሔር፡፡

አሞ 2:6-8

እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤
 “ስለ ሦስቱ የእስራኤል ነጠአት፤
 ይልቁንም ስለ አራቱ፤ ቀጣዩን አልመልከም፤
 ጸድቁን ስለ ጥሬ ብር፤
 ችግረኛውንም ስለ ጥንድ ጫማ ይሸጡታልና፡፡
 የድኾችን ራስ፤ በምድር ትቢያ ላይ ይረግጣሉ፤
 ፍትሕንም ከጭቀኖች ይነጥቃሉ፤
 አባትና ልጅ ከአንዲት ሴት ጋር ይተኛሉ፤
 እንዲህም እያደረጉ ቅዱስ ስሜን ያረክሳሉ፡፡
 በመያዣነት በተወሰደው ልብስ ላይ፤
 በየመሠዊያው ሥር ይተኛሉ፤
 በአምላካቸው ቤት፤
 በመቀጫነት የተወሰደውን የወይን ጠጅ ይጠጣሉ፡፡

አሞ 3:9-10

ለአዛውን ምሽግ፤
 ለግብፅም ምሽግ እንዲህ ብላችሁ ዐውጁ፤ “በሰማርያ
 ተራሮች ላይ ተሰብስቡ፤
 በውስጡ ያለውን ታላቅ ሁከት፤
 በሕዝቧም መካከል ያለውን ግፍ እዩ፡፡”
 ቅሚያንና ዝርፊያን በምሽጋቸው ውስጥ የሚያከማቹ፤
 በኀ ነገር ማድረግን አያውቁም፤
 ይላል እግዚአብሔር፡፡

አሞ 4:1

እናንተ በሰማርያ ተራራ የምትኖሩ የባላን ላሞች፤
 ድኾችን የምትጨቁኑና ችግረኞችን

የምታስጨንቁ፤

ባሎቻችሁንም፤ “መጠጥ አቅርቡልን”
 የምትሉ ቤቶች ይህን ቃል ስሙ፤

አሞ 6:3-7:12

ክፉውን ቀን ለምታርቁ፤

የግፍንም ወንበር ለምታቀርቡ ወዮላችሁ!

በዝሆን ጥርስ ባጌጠ ዐልጋ ላይ ለምትተኙ፤

በድንክ ዐልጋችሁ ላይ ለምትዝናኑ፤

ከበጎች መንጋ ጠቦትን፤

ከጋጣም ጥጃን ለምትበሉ፤

ባልተቃኘ በገና ለምትዘፍኑ፤

በሙዚቃ መሣሪያ ለመጫወት

ለምትሹ፤ በፋጋ የወይን ጢጅ ለምትጠጡ፤

ምርጥ ሽቱም ለምትቀቡ፤

ስለ ዮሴፍ መከራ ግን ለሚታዝኑ ወዮላችሁ!

ስለዚህ እናንተ በመጀመሪያ በምርኮ ከሚወሰዱት መካከል ናችሁ፤

መፈንጠዛችሁና መዝናናታችሁም ያበቃል።

ፈረሶች በጭንጫ ላይ ይሮጣሉን?

ስውስ እዚያ ላይ በበሬ ያርሳልን?

እናንተ ግን ፍትሕን ወደ መርዝነት፤

የጽድቅንም ፍሬ ወደ መራራነት ለወጣችሁ።

አሞ 8:4-8

እናንተ ችግሮችን የምትረግጡ፤

የምድሪቱንም ድኾች የምታጠፉ ይህን ስሙ።

እንዲህም ትላላችሁ፤

“መስፈሪያውን በማሳነስ፤

ዋጋውን ከፍ በማድረግ፤

በሐሰተኛ ሚዛን በማጭበርበር፤

እህል እንድንሸጥ፤

የወር መባቻ መቼ ያበቃል?

ስንዴም ለገበያ እንድናቀርብ፤

ሰንበት መቼ ያልፋል?”

ድካውን በብር፤

ችግረኛውንም በጥንድ ጫማ እንገዛለን፤

ግርዱን እንኳ በስንዴ ዋጋ እንሸጣለን።”

እግዚአብሔር በየዕቅብ ክብር እንዲህ ሲል ምሉአል፡

“እነርሱ የደረጉትን ሁሉ ከቶ አልረሳም።

“በዚህ ነገር ምድር አትናወጥምን?

በውስጧ የሚኖሩትን ሁሉ አያለቅሱምን?

የምድር ሁለመና እንደ ዐባይ ወንዝ ይነሣል፤

እንደ ግብጽ ወንዝም ወደ ላይ ይፈናጠራል፤
ተመልሶም ይወርዳል።”

ሶፎ 3:1-4

ለዐመፀኛዪቱና ለረከሰች፤

ለጨቋኞች ከተማ ወዮላት!

እርሷ ለማንም አትታዘዝም፤

የማንንም ዕርምት አትቀበልም፤

በእግዚአብሔር አትታመንም፤

ወደ ስምሳኳም አትቀርብም።

ሹሞቿ የሚያገሡ እንበሶች፤

ገዢቹ ለነገ የሚይሉ፤

የምሽት ተከላዎች ናቸው።

ነቢያቷ ትዕቢተኞች፤

አታላዮችም ናቸው፤

ካህናቷ መቅደሱን ያረክሳሉ፤

በሕግም ላይ ይምሃሉ።

8:16-17

ልታደርጓቸው የሚገባችሁ ነገሮች እነዚህ ናቸው፡ እርስ በርሳችሁ
እውነትን ተነጋገሩ፡ በአደ ባባዮችሁም እውነትንና ትክክለኛ ፍር
ድን አስፍኑ፡ ¹⁷በባልንጀራችሁ ላይ ክፋትን በልባችሁ አታውጠን
ጥኑ፡ በሐሰት መማልን አትውደዱ፡ እነዚህን ሁሉ እጸዮፋለሁ”
ይላል እግዚአብሔር።